LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 27. KETVIRTADIENIS, LIEPOS-JULY 4, 1946 VOL.-METAI XXX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Gegužės 24, 1946, Flensburge, Vokietijoje, numirė aušrininkas, Mažosios Lietuvos patriarkas Martynas Jankus. Palaidotas gegužės 27-tą ten pat—Flensburge.

Velionis buvo gimęs rugpiūčio 7, 1858 metais, Mažoje Lietuvoje. Visą savo gyvenimą jis pašventė savo tautiečių ir Lietuvos gerovei. Jis buvo vienas "Aušros" leidėjų ir bendradarbių; jis rėmė kitus laikraščius, pats rašė ir leido knygas, kalendorius ir kitokius spausdinius. 1923 metais aktyviai dalyvavo Klaipėdos krašto gyventojų sukilime eidamas Vyriausio Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto pirmininko pareigas. Dėl savo patriotinės veiklos jis daug nukentėjo nuo vokiečių—buvo kalinamas ir tremiamas.

Su Martyno Jankaus mirtimi iš gyvųjų tarpo pasišalino paskutinis aušrininkas.

Birželio 23-24 dienomis Waterbury, Conn., įvyko metinis Lietuvių Darbininkų Sąjungos seimas.

Pradėtas iškilmingomis pamaldomis.

Seimas išklausė poeto J. Aleksandravičiaus-Aisčio ir kun. J. Bernatonio paskaitų aktualėmis temomis ir apsvarstė organizacijos ir laikraščio "Darbininko" reikalus. Į centro valdybą perrinkti tie patys veikėjai, būtent: pirmininku kun. P. M. Juras; protokolų raštininku —Ant. F. Kneižys; finansų raštininku — Antanas Peldžius; iždininke—O. Siaurienė; kontrolės komisijon—kun. P. Juškaitis, V. Paulauskas ir kun. J. Bernatonis (naujas). Seiminis bankietas buvo šaunus.

Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekretorius Trygve Lie sako, kad penkių didžiųjų nesutarimas gali išsprogdinti pačią organizaciją. Sovietų Rusijos atstovas jau kelis kartus pavartojo veto galę sabotažuoti sprendimus, kurie nepatinka Maskvai. Jei Maskvos pavyzdžiu pradės sekti kiti didieji, UNO nepajėgs pravesti nei vieno svarbesnio sprendimo.

Labai komišką rolę J. T. Organizacijoje vaidina Maskvos atstovas Gromyko ir pastumdėlės Lenkijos atstovas Lange svarstant Ispanijos diktatoriaus Franko bylą. Maskva putojosi prieš Franko už jo bendradarbiavimą su naciais ir fašistais, tuo tarpu diplomatai ir nediplomatai žino apie nacių ir bolševikų buvusį krauju sucementuotą susibičiuliavimą, kuris prisidėjo prie antro pasaulinio karo užkūrimo. Stalinas smeravo nacių karo mašiną Sovdepijos aliejumi, rėmė grūdais ir kitomis reikmenimis iki Hitleris pliekė kitus, ypatingai vakarines demokratijas. Ta jų bičiulystė nutrūko, kai naciai užklupo pačius bolševikus. Tik kažin kodėl kitų valstybių diplomatai vis dar neišdrįsta tiesiai ir atvirai kalbėtis su Maskvos viešpačiais.

Vis tik pirštiniuotai ir numaldavimų (appeasementinei) diplomatijai kada nors ateis pabaiga. Kitaip mi Maskva nesusikalbės, kitaip visi iškilmingai paskelbti kilnūs obalsiai ir principai nieko niekais. Tuo tarpu daugybė tautų laukia išlaisvinimo iš baisios priespaudos ir vergijos.

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS

Federacijos centro valdyba yra nutarusi šaukti Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą.

Kongresas įvyks Capitol viešbuty New Yorke spalių 20 ir 21 dienomis.

Jau rūpinamasi Kongreso parengimu, programa ir atstovų bei svečių priėmimu.

Tas rūpestis yra pavestas Federacijos New Yorko apskričiai.

Birželio 28 d. apskritis savo susirinkime išrinko Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresui ruošti komitetą.

Komitetan garbės nariais įeina vietos ir apylinkės lietuviai klebonai kunigai N. Pakalnis, J. Balkūnas, K. Paulionis, J. Aleksiūnas ir J. Gurinskas—visi iš New Yorko; iš New Jersey: kun. M. Kemėžis, kun. I. Kelmelis, kun. J. Simonaitis, kun. L. Voiciekauskas, kun. J. Kinta ir kun. J. Šernis.

Komiteto nariais išrinkti: J. Laučka, J. Tumasonis, P. Montvila, K. Krušinskas, St. Lukoševičius, M. Galčius, K. Cerebiejus, J. Brundza, K. Baltrušaitis, J. Butkus, A. Vaičiulaitis, A. Pažereckienė, Butkienė, M. Dulkienė, Skarulienė, Šarkauskienė, E. Kašetienė, M. Mikolaitis, M. Varnis ir Pr. Stravinskienė.

Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresui ruošti komiteto valdybą sudaro: pirm. J. Laučka, vice pirm. K. Baltrušaitis, J. Brundza, St. Lukoševičius ir S. Cerebiejus, sekret. J. Tumasonis, ižd. K. Krušinskas, spaudos reikalams narys A. Vaičiulaitis.

Nakvynių komisijon įeina A. Pažereckienė, Galčius, M. Dulkienė, Butkienė, Skarulienė.

Pramogų komisijon išrinkti vietos parapijų vargonininkai.

Visi Amerikos lietuviai katalikai ir jų draugijos jau iš anksto raginami ruoštis šiai didelei progai—savo kongresui spalių 20-21 d.d. New Yorke.

SAKO STUDENTAS NUŽUDĘS SUZANNE DEGNAN

Chicago.—Birželio 28-tą autoritetai suėmė 17 metų studentą William Heirens, kuris šale kitų kriminalų būk nužudęs 8 metų Suzanne Degnan. Ta šiurpi žmogžudystė įvyko sausio 7-tą, 1946. Mergaitės supiaustyto kūno dalis surado suslėptas vandens sūrose ir kitose vietose.

Autoritetai ištardė apie 2000 įtartinų asmenų ir vis negalėjo surast tikro žmogžudžio. Dabar autoritetai sako, kad suimto studento Heirens pirštų nuospaudos ir kitos žymės labai supuola su nuospaudomis ir rašto pabraiža notoje, kurią žmogžudys buvo pasiuntęs nužudytosios mergaitės tėvams, reikalaujant $20,000 išpirkimo.

Singapore. — Birželio 26-tą Changi kalėjime pakorė buvusį Port Blair administratorių ir kitus penkis japonus karo kriminalistus.

New York.—Birželio 26-tą ugnis nusiaubė State Island Ferry stotį. Žuvo 3 asmenys; materialiai nuostoliai siekia $2,000,000.

Pas Mus ir Kitur

L.R.K.S.A. ir Kitų Organizacijų Problemos

Esamomis sąlygomis, berods, neblogą susidarėme vaizdą apie tai, kokie svarbiausi punktai bus LRKSA 55-tojo seimo darbotvarkėje. Apie tai skaitėme savo laikraštyje, diskusavome kuopų ir apskričių susirinkimuose ir net privatiniuose pasikalbėjimuose.

Pas mus, taip lygiai kaip ir pas kitus, gyviausių kalbų ir karščiausių diskusijų sukelia narių mokesčių klausimas. Bet dabartiniu metu yra iškilę ir jau ugdomi daug svarbesni reikalai, pagrindinės reformos daugumoje fraternalinių apdraudos organizacijų. Todėl eiliniai centų kitų mokesčių pakėlimo klausimai atsisto ja lyg ir antroje vietoje.

Besirengiant prie savosios organizacijos sukaktuvinio seimo, ar nepravartu būtų pažvelgti, kas dėjosi mūsų kaimyninių organizacijų, t. y. kitų lietuvių fraternalinių organizacijų seimuose, kurie įvyko birželio mėnesį.

KOMUNISTŲ SUSIVIENIJIMAS PAKĖLĖ MOKESČIUS

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo (L. D. S.) septintasis seimas įvyko Gardner viešbuty, Bostone, birželio 10-15 dd. Pranešama, kad 119 atstovų reprezentavę 73 kuopas. Ši organizacija yra komunistų įsteigta ir komunistų griežtai kontroliuojama.

Bet ne tuo tikslu aš darau šią apžvalgą. Man rūpi paliesti tą "opųjį" mokesčių kėlimo klausimą ir pažvelgti į kitų organizacijų seimų nutarimus.

Lietuvių komunistų laikraščiai praneša, kad Liet. Darb. Susivienijimo seime visiems nariams pakelti mokesčiai. Štai, "L-vės" 138 Nr. aiškiai pasakyta:

"Atsižvelgiant į visų reikmenų nesvietišką kainų kilimą, būtinai reikalinga apkalbėti mūsų lėšų fondo padėtį ir prieita prie išvados, kad dėlei saugumo reikalinga šiek tiek pakelti lėšų fondui duokles. Tai, **nutarta, kad į nepaprastos pagalbos fondą, į kurį buvo mokama 20c. į metus, mokėti po 2c. į mėn., o į lėšų fondą, vietoj mokamų 15 c. į mėn., mokėti 20c. į mėn.** (Mano pabraukta.)

JŲ IR MŪSŲ MOKESČIAI Į LĖŠŲ FONDĄ

Tos organizacijos narių mokesčiai nėra maži. Berods, ir lėšų fondui turėjo būti pakankami, tačiau mokesčiai pakelti ir tai visiems nariams. Mūsų organizacijos nariai, turintieji senuosius certifikatus (tokių apie aštuoni tūkstančiai) priklausantieji tik prie apdraudos skyriaus, mokėjo į lėšų fondą tik po **vieną dešimtuką** į mėnesį. Iš to reikėjo išlaikyti visas organizacijos centro aparatas, išleisti savaitinį laikraštį ir visas kitas lėšas padengt.

Be to, pas mus nebuvo jokių kitokių ekstra mokesčių be 10 centų į metus Našlaičių Fondui. Komunistai į LDS "nepaprastos pagalbos fondą" mokės 2 centus į mėnesį. Kur toji "pagalba" eina, nesunku numanyti. Susivienijimo Lietuvių Amerikoj nariai į lėšų fondą taip jau žymiai moka daugiau, negu mes mokame. Be to, jie reguliariai moka ir vadinamuosius tautiškus centus.

Taigi, jei palyginti mūsų mokesčius ir kitų organizacijų mokesčius, mes mokėjome ir tebemokame pažymėtinai mažai. Nepaisant to, kiti dar kelia mokesčius, o mes dažnai ir užsiminti apie tai vengiame.

KONVERSIJOS KLAUSIMAS S.L.A. SEIME

S.L.A. (Susivienijimo Lietuvių Amerikoj) 44-tas seimas buvo birželio 15-20 dd., New Haven, Conn. Svarbiausiu klausimu buvo—senųjų certifikatų perrašymo į naujuosius reikalas, kuriuo ir mes rūpinamės. Seimui buvo pranešta, kad apie penki tūkstančiai S.L.A. narių jau persikėlę į naująjį skyrių. Bet to neužtenka. Dar šiemet visi nariai turi persikelti. "Naujienų" No. 147, kur pranešama apie S.L.A. seimo užbaigą, šitaip yra rašoma konversijos reikalu:

"Buvo priimta rezoliucija apie konversiją, pataisyti kituose seimuose **priimti nutarimai ir instrukcijos perkelti visus narius į naujus apdraudos skyrius dar prieš sausio pirmą dieną** (mano pabraukta).

"Tie nariai, kurie nepersikels, turės mokėti asesmentus (mano pabraukta). Jų dydį nustatys Pildomoji Taryba ir aktuoras. Opozicija prieš konversiją visiškai subliuško, kai pasakė kalbas Susivienijimo aktuaras ir Pennsylvanijos Apdraudos Departamento atstovas. Rezoliucija konversijos reikalu buvo pravesta 125 balsais prieš 4."

Pirmesniuose to dienraščio numeriuose, rašant apie konversiją, buvo **pranešta, kad** Pennsylvanijos Apdraudos Departamento aktuaras Mr. LeVita, atsilankęs į S.L.A. seimą, patarė **dar šiais metais pravesti visą konversiją, "kaip New Yorko departamentas kategoriškai to reikalauja."**

KITO KELIO NĖRA

Matot, S.L.A. seimo delegatai kitokio pasirinkimo neturėjo. Jie turėjo laikytis valdžios autoritetų parėdymų ir sulig jų pravesti rezoliucijas konversijos klausimu. Kitaip elgiantis, organizacija netektų leidimo daryti savo apyvartą arba, kaip paprastai sakoma, bizį ne vienam kuriame steite, bet visuose. Galima numanyti, kad nelengva bus S.L.A. vadovybei pravesti visą konversiją iki 1947 m. pradžios, tačiau turės dėti visas pastangas, kad prisitaikyti prie statomų reikalavimų.

MŪSŲ PLANAS IR JO VYKDYMAS

Jei kai kurie L.R.K.S.A. nariai ligšiol manėme, kad tik pas mus yra aktualus senųjų narystės certifikatų perrašymo klausimas, aiškiai klydome. Ir kiti su juo susiduria dar gal būt aštresnėj formoj ir sunkesnėmis sąlygomis, negu mes.

Mūsų organizacijos konversijos planas yra pagrįstas savanoriu persikėlimu ir tuo, kad nariams priklausomi rezervai atiduodami šimtas procentų. Todėl ir pastebima, kad visi tie nariai, kuriems bent kiek nuosekliau yra išaiškinamas planas, labai noriai persikelia į naujus skyrius.

Manau, kad L.R.K.S.A. seimas nuodugniai svarstys ir organizacijos esamą padėtį ir prie mūsų konversijos plano, valdžios jau užgirto, pridės tokius priedus, kurie palengvins ir pagreitins jų pravedimą. Manyti, kad seimas galėtų pagrindiniai keisti planą, berods, netenka. Jis turi tą teisę, bet ji kaip tik yra surišta su valdžios įstatymais, kurių peržengti mes negalėsime, kaip negalėjo to padaryti mūsų kaimyninės organizacijos.

LEONARDAS ŠIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

OPA NUMARINTA

Washingtonas.—Birželio 30-tą pasibaigė OPA (kainų kontrolės administracijos) įstatymo galiojimas, o naują įstatymą, kurį Kongresas pravedė, prezidentas Truman vetavo. Kadangi kainų klausimas yra labai opus, tai Kongresas stengiasi jį kaip galint greičiau išspręsti.

BUSO NELAIMĖJE ŽUVO 8 BEISBOLININKAI

Seattle. — Birželio 25-tą Cascade kalnuose įvyko didelė buso nelaimė, kurioje žuvo 8 Spokanes Western International Leagues beisbolo tymo žaidėjai, kiti 8 sužeisti. Busas nukrito 500 pėdų pakelnėn.

Trieste.—Birželio 29 italų ir jugoslavų susirėmimuose sužeista 20 asmenų. Vienoje vietoje muštynėse "veltui" (free-for-all) dalyvavo ir amerikiečių kruzerio Fargo įgulos jūreiviai.

Detroit, Mich.—Birželio 27 d. Detroit'e ir apylinkėje siautė didelės audros ir padarė daug materialių nuostolių.

SENOSIOS A KLASĖS NARIŲ PERSIRAŠYMO EIGA

CENTRO PRANEŠIMAS NR. 6

Pereitos savaitės senųjų 4% certifikatų perrašymo į 3% American Experience certifikatus rezultatai taip išrodo:

270 kp.	Binghamton, N. Y.	39	
187 "	Frackville, Pa.	25	
209 "	Kingston, Pa.	24	
7 "	Pittston, Pa.	23	
47 "	Mt. Carmel, Pa.	22	
22 "	Kenosha, Wis.	18	
28 "	Luzerne, Pa.	17	
34 "	Kingston, Pa.	16	
80 "	Eynon, Pa.	12	
134 "	Brooklyn, N. Y.	8	
70 "	Old Forge, Pa.	8	
115 "	C. Brooklyn, N. Y.	4	
83 "	Scranton, Pa.	4	
227 "	Port Washington, Was.	4	
40 "	Shenandoah, Pa.	3	
5 "	Forest City, Pa.	2	
2 "	Forest City, Pa.	1	
54 "	Grand Rapids, Mich.	1	
292 "	Korn Krest, Pa.	1	

Taigi vienos savaitės laikotarpiu persirašė 232 nariai. Viso nuo konversijos vykdymo pradžios—per du mėnesiu laiko—jau persirašė arti 1300 narių.

Pereita savaitę, kaip aukščiau paduotos skaitlinės parodo, labai didelius šuolius pirmyn padarė 270 kp. Binghamton, N. Y., kuri visuose organizacijos reikaluose gerai pasirodo. Taipgi labai šauniai pasirodė 187, 209, 7, 47, 22, 28, 34, 80, 134, 70 ir kitos kuopos. Kai kurios iš jų perrašymą baigia, kitos jau nuvarę gerą barą, o kitos tik pradeda.

Kuo nariai greičiau perrašys savo 4% certifikatus, tuo geriau. Nariai turės moderniškus certifikatus ir pati organizacija atsistos dar ant tvirtesnių pagrindų.

"GARSO" RĖMĖJAMS-PRETELIAMS

PAREMKITE METINĘ PRAMOGĄ—PLATINKITE DOVANŲ IŠLEIDIMO TIKIETUS

"Garso" metinė pramoga įvyks rugpiūčio 18, 1946. Tą dieną bus išleistos septynios dovanos.

Dovanų laimėjimo tikietai smarkiai platinami.

Mūsų nuolatinis bendradarbis ir rėmėjas kun S. J. Vembrė (Padangės Aras) jau 10 tikietų knygučių išbaigė ir užsisakė dar 6 knygutes.

13-tos kuopos sekretoriaus J.G. Būdelio pranešimu, jų kuopa 10 knygučių irgi išbaigė ir dar užsisakė 10 knygučių.

Parduotų tikietų stubsus ir pinigus pridavė 114 kp. Nanticoke, Pa., per Petrą Mutukevičių; 115 kp. Central Brooklyn, N. Y., prisiuntė Adomas Bundonis; 247 kp. Palmerton, Pa., prisiuntė Jonas Visockis.

"Garsas" laukia ir tikisi paramos iš visų apskričių, kuopų, narių ir nenarių—tautinės katalikiškos spaudos rėmėju.

"Tartą žodį girdi mažas būrelis, rašytas gi pasiekia tolimiausius užkampius. Šiandien dangus ir pragaras kovoja tarp savęs popieriu, raidėmis, raštais . . . Begalinės žalos daro žemos vertės laikraščiai, nepadorios knygos. Daug nusipelno tas katalikas, kuris platina gerą spaudą", sako **Vyskupas Paltarokas.**

"Garsas" tarnaudamas savo organizacijos reikalams, uoliai kovoja su mūsų tautos išgamomis ir priešais, kurie siekia užnuodyti mūsų tautiečių dvasią; uoliai gina mūsų senosios tėvynės Lietuvos teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Kurios kuopos tikietus jau išpardavė, o dar gali daugiau išplatinti, prašome pranešt administracijai, kuri be atidėliojimo prisiųs daugiau.

ATOMINĖS BOMBOS IŠMĖGINIMAI BIKINI SALŲ RAJONE

Bikini.—Birželio 30-tą Pacifike, Bikini salukių rajone, pradėjo atominės bombos jėgų išmėginimus. Tą dieną buvo numesta Nagasaki tipo bomba (tos pačios rūšies, ką buvo pavartota prieš Japonijos miestą Nagasaki) į vandenį, kur buvo sukoncentruoti dideli seni karo laivai ir valtys su žvėriukais ir kitais gyvūnais. Mat, šio mėginimo tikslas yra patirti šios bombos visapusias naikinimo ypatybes.

Po trijų valandų po bombos sprogimo, laivai su tyrinėtojais nuvyko į sprogimo vietą ir surado, kad iš 73 laivų su Gvinėjos šernais ir kitais gyvūnais du buvo nuskendę, vienas apverstas, o 10 sužalotų; lėktuvų vežiotojas (carrier) Saratoga" ir submarinas "Skate" sunkiai sužaloti; destrojeris "Lamson" apverstas; "Saratoga", didelis kovos laivas "Nevada", destrojeris "Wilson" ir transportinis "Briscoe" padegti; lengvai sužaloti japonų kruzeris "Uakawa", kruzeris "Pensacola", japonų didelis kovos laivas "Nagato" ir vienas mažas laivas.

Bombos sukeltas dūmų ir dujų debesys (stulpas), su baisiu oro virpinimu-drebinimu, pakilo suvirš 50,000 pėdų. Bombos sukelta audra ore tęsėsi keliolika minučių.

Bombos išmėginimus daro Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė, vadovaujant karo ir laivyno autoritetams. Pasižiūrėti šių mėginimų yra užkviesti kitų valstybių atstovai, mokslininkai, spaudos atstovai.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Eina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Vlst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

SUSIPAŽINKIME SU RUSIJOS PRAEITIMI IR DABARTIMI

Buvęs Amerikos ambasadorius Rusijai Wm. C. Bullitt rašo apie komunistų užsimojimus. Pradeda savo raštą nuo Rusijos krikšto, kuris įvyko 988 metais.

Vasario 10 dieną 1940 m. mūsų buvęs prezidentas F. D. Roosevelt štai ką pareiškė apie Rusiją: tai yra tikra diktatūros valdžia, kokios kitos pasauly didesnės nebuvo. Praėjo metai, F. D. Roosevelt pakeitė savo nuomonę sugyvenimo ir taikos sumetimais, bet pasirodė vėliau, kad Stalinas nepasikeitė ir pasaulio politikoj yra nesugyvenamas ir neprieinamas savo nuomonių pakitėjime.

Rusija užima šeštą pasaulio žemyno dalį; turi didelius neišeikvotus įvairius turtus. Bet kas iš to, kad tokia didžiulė šalis neturėjo gero šeimininko.

Per trikstančius metų buvo valdoma diktatorių ir dabar susilaukė didžiausios vergovės. Karai su mongolais, kurie dažniausia pasižymėdavo pralaimėjimais, turėjo daug mongoliškos jų gyvenime ir valdyme įtakos. Mongolų įtaka ir sukūrė pas rusus supratimą, kad Rusijai jau ir įgimta nesti diktatorių jungą. Jų caras Jonas Baisusis, kuris nužudė savo sūnų, buvo Stalino tiktai šešėlis. Stalinas savo žiaurumu perviršija visus Rusijos carus.

Po Napoleonų karo, kurių metu rusai įžengė į Paryžių čia Rusijos karininkai pamatė ir patyrė aukštesnį laisvesnį Europos gyvenimą, tad sugrįžę namo pradėjo kurti paslaptingas prieš rusų valdžią draugijas. Peterburge įvyko taip vadinamųjų dekabristų sukilimas, bet be pasisekimo. 125 dekabristai buvo nusteisti ir nužudyti. Vienok laisvės banga iš priežasties dekabristų sukilimo, plito devynioliktam amžiuj Rusijoje. Mikalojus pirmasis, Rusijos caras, nieko nesugebėjo geresnio, tik stabdyti ir naikinti tą laisvės kibirkštį. Caras Aleksandras antrasis buvo gerų noru, bet tapo nužudytas. Aleksandras trečiasis grįžo prie nerusų ir katalikų Bažnyčios persekiojimų. Ir ta didžioji Rusija neturėjo žmonių, kurie būtų sugebėję pastatyti ją tarp pasaulio kultūringų šalių.

Dabartiniais laikais, kaip lietuviai sako, gyveno, gyveno, ir visai nusigyveno. Rodos, neįmanoma, kad dvidešimtam amžiuj galėtų atsirasti diktatorius Stalinas ir jam panašūs, su kuriais kultūringos šalys turi skaitytis ir galvas lenkti. Šiandien visi supranta, kurie tik nori suprasti, kad Stalinas yra nepalenkiamas ir savo komunizmu nori ir tikrai siekia užvaldyti visą pasaulį.

R. G.

B.A.L.F. ATSTOVAI ĮVAIRIOSE KONFERENCIJOSE IR POSĖDŽIUOSE

[illegible] tuvių šalpos darbą dirbdamas, Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas visuomet stropiai seka vietinės ir tarptautinės veiklos eigą šalpos srityje. Tam tikslui tenka dalyvauti įvairiose konferencijose, susirinkimuose, posėdžiuose, kur svarstomi ir tyrinėjami tremtinių, išvietintų žmonių reikalai ir bendrai tarptautiniai šalpos klausimai ir problemos. Vykdydamas lietuvių [illegible] darbą, BALF turi žinoti ir sekti, kas daroma ir planuojama šalpos reikalais ne tik Jung. Amerikos Valstybėse ir kaimyninėse valstybėse, bet taip pat tarptautinėje dirvoje, apimančioje viso pasaulio šalpos reikalus ir darbus.

Pavyzdžiui, nuo birželio 13 d. iki birželio 21 d. Hunter College, Bronx, N. Y., Jungtinių Tautų Ekonominė ir Socialinė Taryba svarstė labai svarbius klausimus tremtinių ir išvietintų žmonių reikalais. Tuose posėdžiuose buvo svarstoma: 1) Kas yra tremtinis ir išvietintas asmuo; 2) Naujo konstitucijos projektas [illegible] tvarkyti, pagal [illegible] Tautos šelps [illegible] apgyvendinti [illegible] ir 3) su mažomis pa[illegible] buvo priimtas raportas [illegible] U. N. komisijos tremtiniu ir išvietintų žmonių reikalams, kuris buvo paruoštas Londone birželio mėn. 1 d.

Kadangi tie klausimai glaudžiai liečė lietuvius ir lietuvių šalpos reikalus, BALF pasirūpino gauti JAV Valstybės Departamento leidimą turėti savo stebėtoją Jungtinių Tautų Ekonominės ir Socialinės Tarybos posėdžiuose.

Šiais laikais nuo karo nukentėjusių žmonių reikalai svarstomi ir nagrinėjami kitų, pasaulinės gerovės reikalais besirūpinančių organizacijų konferencijose ir posėdžiuose, tarp jų National Peace Conference, National Social Welfare Assembly, World Student's Welfare Fund, Cooperative for American Remittances to Europe, American Council of Voluntary Agencies for Foreign Relief, kuri turi dar šiuos skyrius: Child Welfare Committee, Committee on Austria, Committee on Shipping and Purchasing, Committee on Displaced Persons, Committee on Germany, Committee on Poland ir kitus, kurių veikla tiesioginiai ar netiesioginiai surišta su lietuvių šalpos reikalais.

Į visų šių organizacijų ir jų skyrių susirinkimus BALF visuomet yra kviečiamas ir stengiasi turėti savo atstovus ir įgaliotinius, kad šalpos darbo ir veiklos raida visuomet būtų žinoma ir kad lietuvių šalpos reikalai nekur nebūtų užmiršti ar paneigti.

Apžvalga

TIESA VERŽIASI Į VIRŠŲ

"Darbininkas" rašo, kad nei įžūli bolševikų propaganda, nei geležinė uždanga negali nuslėpti tikros ir pasibaisėtinos padėties Sovietijoje ir Maskvos pavergtuose kraštuose:

"Klaiki tiesa apie tikrą Rusijos piliečių gyvenimą ypač pradėjo aikštėn išeiti, karui pasibaigus. Jau faktai pradėjo kalbėti ir be apsirikimo paskelbė, kad Sovietų propaganda tai gryniausias melas. Visa ką ji skelbia, tai tiesioginiai priešinasi tiesai. Ir tuos faktus pradėjo skelbti šimtai tūkstančių pabėgėlių, kuriems šiaip ar taip pavyko pro "geležinę uždangą" prasiskverbti. Patys raudonarmiečiai būriais atsisako grįžti į Rusiją. Kai kurie pabėgėliai, verčiami vykti į Sovietų rojų, nusižudo. Ištisos tautos spruktų lauk iš 'darbininkų tėvynės', jei tik turėtų galimybės tai padaryti. Pastaraisiais laikais atėjo žinia iš Čekoslovakijos, kad viena maža slavų tautelė turėjo nelaimės pakliūti į bolševikų rankas. Ta tautelė vadina save 'Zakarpacka Rus'. Ji įskverbta tarp Vengrijos ir Lenkijos, pačiam kraštutiniam Čekoslovakijos smaigaly. Tai išeiviai iš Ukrainos, daugumoj užlaiką katalikų tikėjimą rytinių apeigų. Savo kalnais apdraustam kamputy jie išlaikė savo taubę, nežiūrint vokiečių, vengrų ir lenkų pasikėsinimų. Prieš pat antrąjį pasaulinį karą ta Užkarpatijos rusinų tautelė norėjo įsigyti nepriklausomybę. Jų yra apie pusė milijono, bet visi susipratę, ryžtingi ir vieningi. Tačiau ir ant jų padangės pasirodė raudonas debesys. Užėmę Čekoslovakiją, bolševikai pareikalavo, kad Užkarpatijos Rusinija būtų nesąlygingai priskirta prie Rusijos, nes ji susidaranti iš ukrainiečių, pabėgusių iš caro priespaudos. Čekoslovakija, žinoma, negalėjo bolševikams pasipriešinti, ir tie Užkarpatijos rusinai pateko į 'rojų', kuriame susilaukė tokių malonumų, kad 100,000 jų pabėgo į Vokietiją, Vengriją, Karpatų kalnus ir miškus —visur, kur tik akys neša. Vienas jų vadas, matydamas negalėsiąs ištrūkti, apsimetė numirėliu, buvo įdėtas į karstą ir iškilmingai išlydėtas iš Čekoslovakijos sienų. Tenai atgijo ir pabėgo į Vokietiją. Štai kokių priemonių tenka imtis pabėgti iš Sovietijos 'rojaus'.

"Tie pabėgėliai atlikę gerą patarnavimą Sovietų propagandai užmušti. Gyvi faktai sekmingiausia melą likviduoja."

Visus drabužius ir kitus daiktus siųskite į BALF Sandėlį: Lithuanian Relief Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

IŠVIETINTIEJI GAVO NURODYMUS APIE ĮVAŽIAVIMĄ Į USA

Vakarų Europa (LAIC). — Vienas lietuvių laikraštis, leidžiamas Vokietijoje, šių metų gegužės 22 d. paskelbė instrukcijas, kurias išvietintieji lietuviai gavo iš USA pareigūnų ir kurios nurodo, kas yra darytina, norint emigruoti į Jung. Amerikos Valstybes:

1. *Pareiškimai* išvykti į JAV bus svarstomi išimtinai DP, prilygintų DP ir buvusių nacių priespaudos aukų.

Pareiškimai svarstomi tik tų asmenų, kurie yra saugumo požiūriu patikimi. Konsulatas svarstys pareiškimus DP kvotos tokia eilės tvarka:

(a) našlaičių vaikų ar kurių tėvų gyvenamoji vieta nežinoma;

(b) asmenų, kurie turi JAV giminių įskaitant pirmo laipsnio pusbrolius;

(c) kitų DP.

Pagal JAV įstatymus įvažiavimo kvota remiama pirmiausia gimimo šalimi, paskiau pilietybe ar tautybe. Kvota yra nustatoma pagal galiojančius JAV įstatymus. Vizų skaičius, kuris bus išduodamas kiekvieną mėnesį prilygs 10% metinės kvotos. Mėnesinės neišnaudotos kvotos žūna.

2. *Laidavimo ir paramos liudymai.* Laidavimo arba paramos liudymus pristato JAV esantieji giminės, draugai ar draugijos. Asmens, kurie turi teisę gauti vizą, o jų giminės arba draugai yra JAV piliečiai, gali prašyti liudymus prisiųsti iš JAV.

3. *Išlaidos.* Įvažiavimo išlaidos asmeniui yra tokios: viza—$10.; pagalvė (išskiriant vaikus iki 16 m.) apie 5 dol.; pervežimas iš įsėdimo uosto Vokietijoj į išsėdimo uostą JAV—apie 175 dol.

Konsulo įstaigoj ir laivininkystės administracijoj priimama tik JAV valiuta. Laikymas JAV valiutos Vokietijoj yra neteisėtas, todėl negali būti šioms transakcijoms naudojamas. Reichsmarkės ir karinės valdžios markės nepriimamos. Asmuo, norįs sumokėti šias išlaidas, turi susisiekti su suinteresuota labdaros draugija ir susitarti, kad per ją galima būtų įmokėti reikiamą sumą.

4. *Preliminarinė anketa.* Asmeninės žinios su preliminarine anketa turi būti užpildomos angliškai ir mašinėle atspausdinta. Joje turi būti nurodytas adresas. Pakeitus adresą, visada reikia pranešti naująjį Soc. reikalų įstaigai—Welfare Office.

Emigruojančių į J.A.V. Suskirstymas

"Schwarzwaelder Post" š. m. balandžio mėn. 24 d. Nr. 32, apie emigrantų grupes skelbia:

"JAV generalinis konsulatas amerikiečių sričiai Vokietijoje skelbia užsienių reikalų ministerijos paskirstymą asmenų, galinčių vykti į JAV.

1. Asmens, prievarta darbams Vokietijoj atvežti.

2. Nacionalizmo aukos, kurios turėjo savo tėvynę apleisti iš Vokietijos pasitraukti, karo eigos nublokštos ir negalėjusios sugrįžti tėviškėn.

3. Dėl tikybinių įsitikinimų, rasės ar opozicijos NSDAP iš tėvynės ištremti ir padėti koncentracijos stovyklose.

4. Asmens iš tėvynės pabėgę, kad išvengus persekiojimų minėtų 3 str.

5. Asmens vokiečių karinės valdžios kariniais sumetimais (karo tarnybon nepašaukti) iš tėvynės pasitraukę ir iš Vokietijos pasišalinę.

6. Asmens, turintieji rimtą pagrindą, jei dėl politinio, rasinio ar tikybinio persekiojimo bijo grįžti į tėvynę. Tas neliečia vokiečių, kurie rasiniu, tikybiniu ar politiniu požiūriu nebuvo persekiojami.

Norinčiųjų išvykti tikrinama patikimumas ir sveikata pagal JAV emigracijos įstatymą."

VIENINGO VEIKIMO VIS DAR NĖRA

"Tėvynės" bendradarbis Pranas Eimutis, priminęs pasakėčią apie vienybę, rašo:

"Mes negyvename vieningai. Mūsų senoji tėvynė pavergta. Daug tūkstančių lietuvių išblaškyti po visą pasaulį vargsta. O mes, Amerikos lietuviai, nors visa tai žinome ir liūdną savo tautai ateitį jaučiame, bet nesame praktiški susivienyti ir bendrai veikti. Nors tarpe Amerikos lietuvių, dar netaip senai, gana gyvai buvo kalbama ir rašoma apie vienybę, bet kur ta vienybė šiandien? Kur tas vieningas veikimas, kurio taip labai reikia?

"Pas mus dar vis žiūrima į vieni kitus pro pirštus. Dar vis 'partijos', 'frakcijos', tų 'partijų' ir 'frakcijų' savotiška galvosena—kitų neapykanta.

"Ir taip esant, menkas mūsų žodis Lietuvai pagelbėti. Menkas mūsų pasirodymas šio krašto veikime ir gyvenime. Kultūriniai mes smunkame. Mūsų jaunimas nuo mūs tolsta, ir tt., ir tt. O taip nebūtų, jei būtume vieningi."

PALECKIO PASIGYRIMAI IR TIKROVĖ

Savaitraštis "Amerika" rašo:

"J. Paleckis giriasi, kad Lietuvoje per rinkimus 'daugiau kaip 1,208,000 žmonių balsavo už tarybinę santvarką, už komunistų ir nepartinių bloko kandidatus, ir tik apie 54,000 balsų paduota prieš juos.'

"Tai sena diktatorių giesmė. Tiek Hitleriui, tiek jo 'kraujo broliui' Stalinui visados balsavo ir balsuoja 100 procentų už jų kandidatus.

"Kaip iš tikrųjų esti, galima spėti iš 1940 metų vasaros rinkimų Lietuvoje.

"Viešai buvo skelbta, kad balsavo per 90 procentų, gi pats Paleckis savo partijos artimiesiems prisipažino, kad tikrumoje balsus metė tik apie 15 procentų,—ir tų daugumas dėjo paveiksliukus su Stalino karikatūra vietoj kandidatų.

"Antras įdomus dalykas—tų 54,000 priešingų balsų buvimas. Gerai žinoma, kad komunistai pripažįsta tik vieną sąrašą per rinkimus. Kaip tad galėjo atsirasti opozicijos balsų?

"Tai tik rodo, kad ir didžiausioje priespaudoje lietuvių tauta nepasiduoda ir randa būdų savo nusistatymui pareikšti.

"Ne be reikalo Paleckis, turėdamas galvoj lietuvių opoziciją, putojasi apie 'pasiutusių musių' zvimbimą, uodų ir bimbalų gėlimą . . ."

PIRMUTINĖ AMERIKOS ŠVENTOJI

Roma.—Pusiau vieša konsistorija patvirtino amerikietės vienuolės motinos Cabrini kanonizaciją.

Liepos 7 d. per iškilmingas apeigas šv. Petro bazilikoje motina Cabrini bus viešai paskelbta šventąja.

Tai bus pirmutinė Amerikos pilietė šventoji.

Motina Cabrini buvo gimusi Italijoje, atsikėlė į Ameriką, tapo šios šalies piliete ir pasižymėjo vienuoliniame darbe, čiaug veikdama Chicagoje.

Ji mirė prieš 27 metus ir yra palaidota New Yorke.

1938 m. popiežius Pijus XI motiną Cabrini paskelbė palaimintąja. *A.*

DE NICOLA ĮSRINKTAS ITALIJOS PREZIDENTU

Roma.—Birželio 28 d. Steigiamasis seimas naujosios Italų respublikos prezidentu išrinko Enriko DeNicolą, 68 metų amžiaus. DeNicola atkakliai kovojo su diktatoriaus Mussolini režimu.

Doylestown, Pa.—Birželio 30 d. lėktuvo nelaimėje žuvo du asmenys.

LIETUVOS POGRINDŽIO KOVA UŽ ŠALIES LAISVĘ

Vakarų Europa (LAIC). — Gestapo įstaigos ir jų agentai Lietuvoje gerai suprato slaptosios lietuviškosios spaudos reikšmę lietuvių tautos kovai prieš nacių okupaciją. Negalėdami propagandos metodais paveikti lietuvius paklusti naciams, stengėsi, kiek įmanydami, užgniaužti pogrindinį lietuvių tautos laisvės judėjimą. Milžiniškas pastangas dedant, 1943 m. rugpiūčio mėn., Gestapui pavyko surasti ir konfiskuoti vieną pogrindžio spaustuvių. Vienok, šis jų "laimėjimas" nedaug ką tepakeitė slaptame lietuvių judėjime, nes išaiškinus vieną slaptą leidinį tuojau jo vietoj atsirasdavo naujas.

Štai ką įvykių rytojaus dieną rašė konfiskuoto pogrindinio laikraščio įpėdinis:

"Norėdami truputį pagadinti šioje srityje Gestapo ūpą, mes pažadame, kad jei, kartais, Gestapui ir pavyktų dar surasti ir suimti kurią nors slaptą lietuviška spaustuvę, tai jo pasekoje *nustojusio eiti leidinio vietoj mes išleisime du naujus.*" (Laisvės Kovotojas 1944 ,III Nr. 22).

Gestapo, matydamas kad tokios priemonės nedaug ką gelbės, griebėsi "gudresnių" provokacijų. Jo vadovai, matyt jau nebeneigė pogrindinės spaudos. Su pogrindžio spauda jie nutarė kovoti taip pat pogrindine spauda, tikėdamiesi galėsią ją palankioje sau dvasioje spausdinti ir platinti daug didesniu kiekiu. Šiam reikalui 1944 metų kovo mėn. pradžioje jie išleido vieną "slaptą" "Laisvės Kovotojo" numerį, palikdami tą patį laikraščio pavadinimą, formą, šriftą, tik iš dalies pakeisdami leidėją—"Leidžia Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos Jaunoji Karta." Žinoma, laikraščio turinys taip pat iš pagrindų buvo "sureformuotas."

Štai ką rašo šio laikraščio vedamajame naujieji "leidėjai".

"Kaip iš šio leidinio antraštės matyti, mes pasivadiname "Lietuvos Laisvės Kovotojų Jaunąja Karta." Nuomonių skirtumai apie būsimą mūsų krašto sutvarkymą privedė prie prarajos, ir todėl mums toliau senąja linkme žygiuoti neįmanoma. Pastangos dėl susitarimo nuėjo niekais. Todėl mes, Jaunosios Kartos Laisvės Kovotojai, pasiryžome savo mintis ir siekius visuomenei patiekti atskiru leidiniu."

Toliau Gestapo "spaudos barbuotojai" iš pačių pagrindų "reformavo" 1944 II 16 dienos Nr. 21 tikrojo "Laisvės Kovotojo" tekstą. Pirmiausia buvo perdirbtas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atsišaukimas į lietuvių tautą tautos šventės proga. Visos jų skelbiamos demokratiškos mintys, aišku, buvo 'sufašistintos".

Toliau naujieji autoriai nusako politinius lietuvių tautos tikslus:

"Smetonos santvarka yra ir liks mirus. Šioji santvarka pati save nuteisė dėka reiškiamo žydams bei lenkams palankumo. Mes siekiame valstybės, sukurtos autoritetiniais fašistiniais pagrindais, kurioje gyvens vien tik lietuviai. Todėl skelbiame griežtą kovą rusams, vokiečiams, lenkams ir žydams. Mes nenurimsime, kol šios mažumos neapleis mūsų krašto.

Su demokratinėmis partijomis mes bendradarbiausime tik tuo atveju, jei jos nustos laikiusios lietuvių tautai kenksmingos krypties ir visiškai subordinuosis mūsų idėjoms (minčių eigai). Krikščionių demokratų partija, kuriai vadovauja dvasiškija, rodo didelį prielankumą žydams. Demokratinių partijų vadovai—K. Grinius, M. Krupavičius ir prof. Aleksa—1942 m. lapkričio mėn. įteikdami memorandumą generaliniam komisarui, aiškiai įrodė savo palankumą žydams.

Krikščionių demokratų partija pritarė jų žygiui ir protestavo prieš žydų išnaikinimą (skaityk Nepriklausomoje Lietuvoje Nr. 9—12-1942). Daugelis dvasininkų rėmė žydus.

Tai tik kelios gestapinio "L. Kovotojo" mintys. Jų, žinoma, yra paskelbta daug daugiau, bet visos viena kitai panašios. Tomis mintimis vilkas išdavė save, nors ir buvo avies kailiu užsivilkęs. Lietuvos visuomenė tuo laiku nebuvo jau tokia naivi ir politiškai neišmokslinta, kad negalėtų to visko suprasti.

Tikrasis "Laisvės Kovotojas", polemizuodamas su gestapiniu savo įpėdiniu vėliau rašė:

"Leidinio pradžioje Gestapo rašo apie kažkokius skilimus, neperžengiamas prarajas ar panašiai. Iš tokių pareiškimų mes dar labiau išsifravom Gestapą, nes visiems žinoma, kad skilimai šiuo metu yra madoje tik pas "ašį" (pernai atskilo Italija, šiemet laukiama Vengrijos, Rumunijos, Bulgarijos ir kitų atskilimo), kurios vienintėliai "cementai" yra Gestapo. Lietuvių tautoje gi šiuo metu skilimai yra baisiai nemadingi, nes lietuviai gyvena vieningoje Nepriklausomybės laimėjimo dvasioje, tuo tarpu "ašies" partneriai skyla, nesutardami, kam turi tekti karo pralaimėjimas.

"Baigdamas, turiu tik pranešti, kad LLKS (Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga) baisiai pavydi tų spausdinimo priemonių, kurias Gestapo pasitelkė falšyvo Laisvės Kovotojo pagimdymui. Įsivaizduokit sau, spausdinama viešojo "Šarūno" spaustuvėje Kauno Maironio g-vė 26, spausdina (elektrinėmis mašinomis) iš "Spindulio" spaustuvės paskolyti žydų tautybės geri darbininkai (lietuviai darbininkai iš spaustuvės buvo pašalinti) ir platina—Gestapo apmokami tarnautojai, važinėdami po visą Lietuvos teritoriją keliomis lengvomis mašinomis. Be to dar ištisas tarnautojų būrys Gestapo rūmuose Kaune kiša į vokus, klijuoja ir siunčia viršaičiams, apskričių viršininkams ir visur kitur, kur tik užsimano!"

Nežiūrint vokiečių valdžios provokacinių priemonių, pogrindinė spauda vis labiau plito.

(Iš Vakarų Europoje leidžiamų, "Žiburių".)

LIETUVIŲ NAŠLAIČIŲ PRIETELIAMS

BALF vadovybė yra nepaprastai dėkinga lietuvių draugijoms ir atskiroms šeimoms, kurios atsiliepė į prašymą ištiesti pagalbos ranką lietuviams našlaičiams.

Visa eilė draugijų paskyrė stambias sumas našlaičių kelionės išlaidoms padengti. Daug asmenų ir šeimų pareiškė noro pasiimti lietuvius našlaičius savo visiškon globon. Keliasdešimt asmenų panoro įsūnyti (adoptuoti).

Kadangi našlaičių atgabenimas nėra taip paprastas ir lengvai priėinamas dalykas, kaip pradžioje atrodė, todėl BALF vadovybė turėjo susilaikyti nuo tolimesnių prašymų paramos. Iki šiol į Ameriką atvežti keturi našlaičiai—trys mergaitės (dvi 16 metų ir viena 17 metų) ir vienas berniukas (15 metų). Niekas nebuvo pareiškęs noro įsūnyti tokio amžiaus našlaičių. Turimas našlaičių sąrašas rodo, kad aiški dauguma jų yra vyresnio, nei 12 metų amžiaus. Dabar laukiama naujo, tikslaus sąrašo, kurs parodytų našlaičių tėvų vardus ir jų kilimo vietą.

Kai tik turėsime daugiau žinių, tuojau pranešime ir per laikraščius ir per BALF skyrius ir tiesiog visoms šeimoms, kurios nori įsūnyti našlaičius. Visi pinigai, suaukoti našlaičių reikalams, yra atskiroje sąskaitoje.

BALF

Maironis Tarpe Mūsų

Paslėpęs krūtinėje skausmo dūmas,
Praeisiu, kaip verdą verpetai,
Gal žmonės šiandieną manęs nesupras,
Bet mano—išauštanti metai!

Didieji rašytojai nemiršta, nes jų veikalai, genijų veikalai, sukurti ne šiai dienai, bet šimtmečiams. Daug senovės rašytojų vardų mes ir šiandieną minime su pagarba, nes jų pasėtas grūdas nenustojo nešęs vaisių. Šie žmonės, savo nemirštamais veikalais, pastatė sau tokius paminklus, kurių nei laikas, nei rūdis neįveiks ir jie liks žmonių širdyse tol, kol pasaulyje gyvens bent vienas žmogus.

Mūsų tauta, būdama ilgus metus vergijoje, negalėjo pasaulio akyse pakankamai iškilti, vienok galime drąsiai tvirtinti, kad mes nuo kitų kultūringų kraštų ir nesame atsilikę. Jeigu kitataučiai didžiuojais savo rašytojais, kurie mums yra žinomi iš gimnazijos suolo, tai mes jiems be svyravimų galime atsakyti, kad mes turime Maironį, kuris visą laiką mus lydi ir sunkiausiomis valandomis moko. Kur mes bebūtumėm ir ką beveiktume, visad jis yra mūsų tarpe. Nežiūrint savo profesijos, jis visas savo jėgas aukojo tėvynei, kuri yra jam—gražiausia, maloniausia, Lietuva motutė. Šie poeto žodžiai išeivijoje, netekusioms savo tėvynės ir ramios pastogės, neturi būti svetimi. Mokinkimės iš Maironio kaip reikalinga gyventi ir tikrai būsime verti lietuvio vardo.

Pirmasis jo eilėraštis, tilpęs 1885 metais "Auszros" 7-8 Nr. "Miškas ūžia", yra ne kas kita, kaip šių dienų, rytų kaimyno naikinamos Lietuvos skundas: "verkia Lietuva didvyrių, jų neprikelia tėvynė." Jam skaudu tai matant, vienok jis nepasineria pesimizmo bangose, nes žino, kad ir galiūnų dienos yra neamžinos. Eilėraštyje "Tu girele" jis atskeldžia jų ateitį: "Mainos rūbai margo svieto, silpnas kelias, tvirtas griūva".

Jis yra šventai įsitikinęs, kad Lietuva vėl atsistos nepriklausomų valstybių eilėn. Išmušus valandai "atsibus tėvynės sūnūs, didžią praeitį atminę, pagimdys vargai galiūnus, ugnimi uždegs krūtinę". Taigi tik per kančias, vargą ir pasišventimą ir vieningą darbą praskinsime kelią į laisvę. Pats poetas už savo tėvynę yra pasiruošęs pakelti ir didžiausius kentėjimus.

Jau niekas tavęs taip giliai nemylės,
Kaip tavo numylėtas poetas.
Ar kas ir kančių tiek pakelti galės
Tiktai dėl tavęs, numylėta,

Vilties kibirkštėlė niekad nėra Maironiui užgęsusi ir jam yra nesuprantamas gyvenimas be be kančių ir be vilties. Argi ne po audringų dienų išaušta gražus, malonus rytas, kuris atneša žmonėms šventadienišką nuotaiką. Maironis mato mūsų išvežtųjų brolių kančias ir karo nušluotus kaimus ir sugriautus miestus.

Sunkūs be galo laikai
Lietuvą brangią suspaudė.
Žūsta vergijoj vaikai,
Daugel jų priešas iššaudė.

Sodžių šimtai pelenuos
Vėjo nešiojami sauso! . . .
Žmonės tuščiai aimanuos—
Niekas negirdi, neklauso.

Būdami išblaškyti po įvairius svetimus kraštus, neprivalome tapti pesimistais, o turime tikėti mūsų pranašui: "tačiau tėvynė dar nepražuvus; nušvis jos vėliai garbė spindėjus; Nuslinks ta šmėkla, kaip ir nebuvusi; Saulutė džiugins vėl patekėjus". Optimistus jis nori priversti realiau galvoti: "Vyrai lietuviai, auštančią dieną mūsų nors sūnūs visgi išvys: griaukime amžiais užverstą sieną, norint gailėtųs jos beprotis". Tik vienybėje yra galybė, todėl poetas ragina visus prie bendro darbo, kuris ypatingai sunkiais laikais mus išblaškytus, turėtų sujungti.

Nors mūsų, broliai, nedaugel yra
Tačiau tvirti mes, jei riš vienybė.
Į darbą stokim vyrs į vyrą
Sujungtos rankos suteiks stiprybę.

Maironis jaunystės dienomis lankėsi Šveicarijoje ir jam nėra svetimas šis kraštas, į kurį mes, karo audrų blaškomi, atvykome. Žavėjosi jis čia gamta, didingais Alpių kalnais, Liucernos bažnyčių varpų garsais, Keturių kantonų ežero bangomis, tačiau mintimis jis buvo tėvynės laukuose.

Kaip čia tylu, gražu!.. Vien keleivio širdis
Nenurimusi veržias toli!
Ir tą šalį norėtų pasiekti akis,
Kur Dubysos atkrančiai žali!

Skaitant "Pavasario balsus", neįmanoma praleisti bent vieną eilėraštį, jo neperskaičius, nes kiekvieną kartą randi ką nors naujo, brangaus ir artimo. Patys eilėraščiai yra taip artimai susiję su mūsų pergyvenimais ir atrodo, jog tik ką yra sukurti. Skaitant, rasime ir mūsų netolimos praeities pergyvenimus, kuriuos teko iškentėti apleidžiant tėvynę. Taip pat rasime apdainuotus ir mūsų vargus, kurie lydi mus, netekusius savojo krašto. Iš daugelio eilėraščių privalome pasimokyti vienybės, tėvynės ir artimo meilės, o sielvarto valandomis mokėkime rasti ir paguodos. Šiandieną Maironis, nežiūrint pažiūrų skirtumo, turi būti tas kertinis akmuo, ant kurio statant ir sunkiausį pastatą—pastatas negrius. Būdami benamiai, neatstumkime dar vieno pabėgėlio, priglauskime jį, surasdami savo širdyje nors mažutę jam kertelę, o jis šimteriopai atsilygins ir nurodys kelią, kuris veda į mūsų sodybas, į mūsų namus.

P. Zarasietis

(L. Š.)

Po Sunkių Valandų...

Po sunkių valandų kai sugrįšim
Į gimtuosius namus,
Ar pavasario žydinčios vyšnios,
Ar žiema sveikins mus?

Ar berasime ten motinos kapą,
Ar sesuo bus gyva,
Ar su rudenio krintančiais lapais
Verks visa Lietuva?

Ar nebus mūsų skausmas didysis
Vien tik lašas rasos,
Kai po kalnus ir klonius Dubysos
Vien mirtis tealsuos?

Ar be kryžių kapuos nepaklysim
Brolių mūs ir sūnų,
Po sunkių valandų kai sugrįšim
Po sunkiųjų dienų?

Ar neverksim, kad tėviškės skundo
Nebeklausom kurti,
Savanorių malda, kad paskendo
Ne širdy—užmaršty!

Būkit, broliai, tvirti, tartum plienas
Po ugnies, po karštos
Ir te, užmirštas, jūsų nevienas
Pakely nevaitos.

Te širdis jaučia plakančią širdį,
Tegu plaka su ja
Ir parpuolusio šauksmą tegirdi
Tolimam kelyje.

Iš barakų, iš fabriko blokų,
Iš mirties apkasų
Te į tėviškės gimtą pastogę
Veda žingsniai visų.

Neškit naštą likimo uždėtą
Amžių rankos skaudžios,
Kad sutiktumėt rytą žvaigždėtą
Po nakties, po rūsčios!

B. Brazdžionis

Gamtos Šyptelėjimas

Šviesi, kaip džiaugsmas, dangaus giluma.
Lipšni giraitė, tarytum jaunystė,
Išsprogę lapai, žiedai išsivystę.
Medžius bučiuoja švelni šiluma.

Tyroj mėlynėj saulutė linksma.
Po orą maudos laisvutis paukštelis.
Tarp medžių plaukia nekaltas upelis.
Prie jo—bakūžė senutė, žema.

Ir džiaugias, šypsos gražioji gamta . . .
Ei! noriu džiaugtis, kaip mažas vaikelis!
Kaip girios, pievos, mėlynė, upelis!
Kaip ta bakūžė, senuolė, rimta!

M. Vaitkus

O, Nemune

O, Nemune, taip pasilgo mūsų
Pavargę akys ir liūdna širdis,
Pavargę akys žvelgia Kauno pusėn,
Širdis neranda Tėviškės žvaigždės.

Po debesim ji mirga visą naktį,
Po debesim ji gal mirgės ir lauks,
Kol Dievo rykštė vargo žemę plakti
Ir upės sielvarte tekėt paliaus.

O, Viešpatie, kad Tavo žvilgsniai budi
Dangaus žvaigždynuose ir skrusdelės takuos,—
Tavęs teprašom tik aguonos grūdo:
Tėvynės žemės ir širdžių taikos.

B. Brazdžionis

MES

Mes pasirinkom skurdų ištrėmimą,
nes mūsų žemėj jungas toks žvarbus:
ten sąžinę ir laisvę mūsų ima,
ten melą skelbia, tartum apreiškimą,
ten dievint liepia atneštus stabus.

Mes neapleidome Tavęs, Tėvyne!
Mes tebeženginame gimtais laukais,
mes kaupiame stiprybę į krūtinę,
kad valandai išmušus dvylikinei,
lig pergalės kovoti su smakais.

Mes Tavo sūnūs, gimę Tave ginti,
mirt dėl Tavęs—gyvenimo prasmė.
Milžinkapiai, legendom apipinti,
kaip laisvės švyturiai, svaigina mintį
Tėvynės meilės amžina verame.

Kastytis

PADĖTIS LIETUVOJE ŠIŲ METŲ ŽIEMOS PABAIGOJE

(Tęsinys)

Vilniaus miestas mažiau nukentėjo nuo bombardavimo, daugiau nuo gaisrų. Vokiečiai sistematingai degindavo kiekvieną namą, iš kurio pastebėdavo lenkų partizano šūvį. Sudegeinti pašto rūmai, visi 3 didieji viešbučiai (Georges, Europa ir Grand Hotel), Karininkų Ramovė, Elysiumas, elektros stotis, Vokiečių gatvės, nuo Rotušės iki Domininkonų gatvės, dešinioji pusė visa nušluota. Didžioji gatvė, nuo Kazimiero bažnyčios iki Savičiaus gatvės, sudginta. Basanavičiaus ir Algirdo gatvių rajonai smarkiai apgriauti. Geležinkelio stoties rajonas sudegintas. Visi tiltai išsprogdinti. Kai kurie jau pataisyti.

Aušros Vartai, Katedra ir šiaip bažnyčios nesugriautos. Kai kurių numušti kryžiai, kupolos. Išliko sveiki ir Vilniaus universiteto rūmai. Taip pat stovi geležinkelio stotis, geležinkeliečių valdybos rūmai, Napoleono, Ligonių Kasų. Teismo (dabar N. K. V. D.) ir Filarmonijos rūmai. Ožeškienės aikštėje palaidotas sovietų generolas Černiachovskis, prie kurio paminklo dienąnaktį stovi sargyba (carinės Rusijos laikų pavyzdžiu, kai prie įvairių didvyrių paminklų taip pat buvo laikoma sargyba). Ožeškienės aikštė dabar vadinama Černiachovskio vardu.

Vilniaus ir Kauno gatvės neapšviestos. Ne visi namai turi elektros šviesą. Tiekiama srovė labai silpna. Vietomis tiekiama iš specialių traukinių. Neturėdami elektros šviesos, žmonės degina taip vadinamas "koptilkas". Vaikščioti leidžiama per visą naktį, nors ta "privilegija" žmonės mažai naudojasi (atsižvelgiant į siaučiantį banditizmą). Jei einama į teatrą ar kiną—tai buriais. Sakysim, išėjus iš spektaklio, prie teatro durų girdėti: "kas į Antakalnį, kas į Žvėryną". Mat vienam gryžti būtų per daug rizikinga.

Susisiekimas miestuose palaikomas vežikais. Nors ir tų labai mažai esama. Vilniuje ir Kaune pasirodė vienas-kitas autobusas. Traukiniai kursuoja. Geležinkeliu važiuoti anksčiau buvo reikalingi specialūs, rusų kalba rašyti leidimai. Dabar tų leidimų nereikalinga. Sakysime, važiuojant iš Vilniaus į Kauną, užtenka nusipirkti už 18 rublių bilietą ir po 5 valandų esi Kaune (atstumas apie 60 mylių). Taip pat, galima nukeliauti ir su karišku sunkvežimiu; tokia kelionė kainuoja 80 rublių.

III. Mityba

Kaimo gyventojai maitinasi savais produktais. Miestuose įvesta kortelių sistema. Kortelių esti 4 rūšys (kategorijos):

I kategorijes korteles gauna: komisarai, aukštieji pareigūnai. Mėnesinė norma: 10 kg. mėsos, 4 kg. taukų, 2 kg. cukraus, atskiros normos gėrimam, rūkalams, manufaktūrai, avalynei ir tt.

II kategorijos korteles gauna: universitetų rektoriai, prorektoriai, dekanai, pilni profesoriai, pirmos eilės artistai, menininkai, rašytojai. *Mėnesinė norma:* 6 kg. mėsos, 2 kg. taukų, 1 kg. cukraus. Taip pat atskiros normos kitiems reikmenims.

III kategorijos korteles gauna: studentai, darbininkai, tarnautojai. *Mėnesinė norma:* 1,8 kg. mėsos arba sovietiškos žuvies, 0,4 kg. taukų, 0,4 kg. cukraus, 100 štukų sigarečių. *Duonos duodama 0,6 kg. į dieną.*

IV kategorijos korteles gauna: išlaikytiniai ir nedirbantieji, šeimininkės, seneliai, vaikai). *Mėnesinė norma:* 1 kg. mėsos, 0,2 kg. cukraus, 0,2 kg. taukų. *Duonos norma* (dienai): 0,3 kg.

Produktų normos išduodamos pilnumoje.

Apskritai paėmus, *badas Lietuvoj nėra.* Sunkiau, žinoma, tiems, kurie gauna *trečios* ir *ketvirtos* kategorijos korteles. Tiems reikia prisipirkineti *juodajame turguje.* Bet ten brangu, o žmonės pinigų neturi. Daugiausia, žinoma, nukenčia darbininkai. Jie tai ir yra tie nuskriaustieji (III kategorijos kortelės). Suprantama, dabartine santvarka jie *nusivylę galutinai.*

Visur rašoma, šaukiama, skelbiama esą darbininkai ir valstiečiai nuo eksploatatorių išvaduoti, patys valdosi. *Tuo tarpu, laikomi pusbadžiu.*

IV. Lietuvos Pramonė ir Prekyba

Pramonė smarkiai nukentėjo. Besitraukiantieji vokiečiai daug fabrikų išsprogdino, daug įrengimų išsivežė. Tuo tarpu, Lietuvoje veikia: Cukraus fabrikas Panevėžyje (Panevėžio ir Marijampolės cukraus fabrikai taisomi), Kauno "Audiniai", Kauno alaus bravoras "Ragutis", likerių fabrikas "Stumbras", Vilniaus alaus bravoras "Tauras", Vilniaus papirosų fabrikas, Kauno mėlių fabrikas.

Visur jaučiamas didelis trukumas inžinierių, technikų, kvalifikuotų darbininkų.

Prekyba: suvalstybinta—nacionalizuota. Prekės parduodamos pagal orderius, valstybinėse parduotuvėse (Rusijoje vadinami raspredielitelėiais). Šalia valstybinės prekybos leisti smulki privati prekyba.

Atsiranda privačios krautuvės, daugiausia maisto produktų. Tu krautuvių skaičius, bei jų pajėgumas reguliuojamas mokesčiais ta prasme, kad jei kuri privati krautuvėle perdaug iškyla, ją stengiamasi sužlugdyti mokesčiais. Veikia prekyvietes—"tolkučkos". Jose galima gauti visko, imamai iki amerikoniškų batų, konservų ir tt. (pristato rusų kareiviai). Iš viso, *turguje pasiūla didelė, paklausa maža.* Mat, mažas pinigų kiekis apyvartoje.

Bolševikams Lietuvą užėmus, buvo išleistas įsakymas visas markes sunešti į bankus. Jokių kompensacijų rusiškais pinigais išmokama nebuvo. Dabartinės algos vidutiniškai išneša 300-500 rublių mėnesiui. *Labai dideli iš skaitymai.* Bankai žmonėms paskolų neduoda. Bet mokesčiams išreikalauti vartoja visokių priemonių.

Juodosios (rusų terminalogija "laisvosios") prekyvietės kainos 1946 metų sausio galo duomenimis (1 kg. lygus 2,2 lb.).

1 kg. sviesto	140-160 rb.
1 kg. lašinių	100-120 rb.
1 kg. dešros	70-120 rb.
1 g. cukraus	90 rb.
1 kg. juodos duonos	15 rb.
10 kiaušinių	40-50 rb.
1 litras pieno	20 rb.
1 kg. grietinės	50-70 rb.
20 štukų sigarečių	10 rb.
1 litras degtinės (valdiška kaina: 112 rb.)	250 rb.
¼ likerio	90 rb.
1 kub. metras malkų	300 rb.
Vyriška eilutė	nuo 2000 iki 7000 rb.
1 pora vyriškų puspadžių	nuo 1000 iki 1500 rb.
1 metras pamušalo	800 rb.

Vilniuje yra dvi *reprezentacinės valstybinės* krautuvės, kur prekės parduodamos spekuliatyvinėmis (juodojo turgaus) kainomis. Tokias krautuves sovietų sąjungoje gali turėti *tik respublikų sostinės.* Viena krautuvė laiko maisto produktus, kita—manufaktūrą. Ten prekių pasirinkimas didelis.

Apskritai imant, dviem kainų mastams egzistuojant (valdiškos ir juodos prekyvietės), galimybės įvairios rūšies suktybėms ir spekuliacijai labai didelės.

Tos progos visur plačiai naudojamos.

V. Lietuvos Gyventojai

Gyventojų skaičius Lietuvoje *žymiai sumažėjęs.* Be to, ir santykis tautybėmis žymiai pasikeitęs: daug išbėgo, daug išvežė, daug mobilizavo, kiti miškuose, daug nušluotų nuo žemės paviršiaus.

Kiniški lietuviai. Taip vadinami į Vilnių ir Kauną atgabenti rusai. Vilniuje jų esą apie 70-80,000. Kaune apie 30,000.

Vyresniems pareigūnams duodamos lietuviškos pavardės. Lietuvos kaimo kol kas dar neliečia. Mat, bijo Lietuvos pozemio—partizanų.

Rytprūsiuose, Tilžės-Karaliaučiaus rajonuose, apgyvendinta daug iš Rusijos atsiųstų kolchoznykų. Per tas vietoves važiuojant, dažnai tenka matyti parašai: "choziajstwo tovarišča Pavlova" (draugo Pavlovo ūkis) ar kokio nors kito "ova". Tokių parašų pasitaiko gana daug.

Į Latvijosmiestus dar daugiau privažiavusių. Keršydami už latviškus SS Legijonus, rusai Latvijoje taiko dar griežtesnes priemones.

Iš Vilniaus ir Vilnijos lenkai evakuojami į Lenkiją. Iki š. m. sausio galo buvo išvežę 62 ešelonus (apie 60,000). Jokios prievartos evakuotis nėra. Lenkai važiuoja savo noru. Mat, tikisi, turėsią daugiau šansų. Lenkams miestiečiams leidžiama pasiimti baldus, ukininkams—grūdus, gyvulius.

Žydai: Liko tik miestuose, provincijoje jų, iš viso, nėra. Kaune priskaitoma 4-5,000, Vilniuje 16-18,000. Pastarųjų tarpe yra atbėgusių iš Latvijos, Estijos ir Rusijos. Dauguma bando sprukti Lenkijon ir iš ten toliau.

Rusų kariškių tarpe dažnai girdisi antisemitiniai posakiai. Politiniame gyvenime ir administracijoje žydai dalyvauti privengia. Noriau eina į prekybą (tiek valstybinę, tiek privačią).

Rusijos ubagai Lietuvoje: Nuo Leningrado, Vitebsko, Kalugos, net Orlo, į Lietuvą ir Rytprūsius atvažiuoja apiplyšę 12-14 metų jaunuoliai ir suvargusios moterėlės su maišais ubagauti. Į keleivinius vagonus jų neįsileidžia. Jie dažniausia važiuoja tarp vagonų, arba ant laiptų, žiemos metu nušalę. Paklausti, kur važiuojate—atsako į Lietuva arba į Rytprūsius ieškoti duonos.

Jie Lietuvą, dar ir dabar, vadina "Mažąja Amerika". Atvažiavę, sustoja pas kokį ūkininką, ir paskui, kelių kilometrų spinduliu, lanko vienkiemius, prašydami išmaldos. Tokiu būdu, vienąkitą maišą grūdų surinkę, leidžiasi atgal namo.

(Bus daugiau)

ĮKURTA LIETUVOS PRANCIŠKONŲ ŠV. ANTANO PROVINCIJA AMERIKOJE

1940 m. birželio 15 d. Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, Pranciškonų Šv. Kazimiero provincija, atstatyta po Didžiojo Karo didelėmis pastangomis ir aukomis, buvo sunaikinta. Komunistai konfiskavo visus Šv. Kazimiero provincijos vienuolynus ir jos išlaikomas mokslo įstaigas.

1941 metų pradžioje, nugalėję daugybę kliūčių, dalis Lietuvos Pranciškonų atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir čia įkūrę vienuolyną ,Amerikos lietuvių tarpe tęsė toliau apaštalavimo darbą važinėdami su misijomis, paskaitomis, organizuodami trečininkus ir leisdami religinio ir patriotinio turinio laikraštį "*Šv. Pranciškaus Varpelį*".

Daugėjant Lietuvos Pranciškonų skaičiui Amerikoje, *vyriausia Pranciškonų ordino vadovybė,* įvertindama Lietuvos Pranciškonų organizavimosi ir veikimo pastangas ir norėdama sukoncentruoti Amerikoje po platųjį pasaulį karo išblaškytus benamius Lietuvos Pranciškonus, *Apaštališkojo Sosto leidimu, šiemet birželio 7 dieną savo dekretu įkūrė Jungtinėse Amerikos Valstybėse NAUJĄ LIETUVOS PRANCIŠKONŲ ŠV. ANTANO PROVINCIJĄ.*

Naujosios Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Provincijos Amerikoje *pirmuoju provincijolu paskirtas tėvas Justinas Vaškys, O. F. M.,* kuris iki šiol ėjo vyriausio Lietuvos Pranciškonų Amerikoje viršininko pareigas. Šv. Antano Provincijos patarėjais paskirti: *Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.,* ir *Tėv. Leonardas Andriekus, O. F. M.*

Istoriniame Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano provincijos įkūrimo dokumente Amerikos Pranciškonų Generalinis Delegatas d. g. tėv. Mathias Faust, O. F. M., rašo: "Komunistų sunaikintosios Pranciškonų Šv. Kazimiero Provincijos Lietuvoje vienintėlė ateities viltis dabar yra naujai Amerikoje įkurtoje Lietuvos Pranciškonų provincijoje. Tegu naujoji Lietuvos Pranciškonų Provincija Amerikoje auga ir stiprėja ir tegu Dievas laimina naujojo provincijolo darbus. Serafiškas palaiminimas telydi visus naujosios Provincijos narius."

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ MISIJOS 1946 M.

Chicago, Ill.—Dievo Apvaizdos parapijoje, Šv. Onos novena, liepos 17-26 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.

Chicago, Ill.—Šv. Panos Marijos Gimimo parap., Šiluvos oktava ir Trečininkų vizitacija, rugsėjo 8-15 dd.—Tėv. Justinas Vaškys, O. F. M.

Waterbury, Conn.—Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Prancikaus novena ir Trečininkų vizitacija, rugsėjo 8-17 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M. ir Tėv. Agnelius Krasauskas, O. F. M.

Sheboygan, Wis.—Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parap., misijos, rugsėjo 16-22 d.—Tėv. Justinas Vaškys, O. F. M.

Kramtyk skanią gumą vidurių liuosavimui kuomet

NEVEIKIA VIDURIAI

Galvą skauda? Aitrumas? Kankiniesi vidurių užkietėjimu? Kramtyk Feen-a-mint apsaldintą kramtomą gumą vidurių liuosavimui. Turįs tuo pačius daugelio daktarų užrašomos vaistus. Milijonai jį naudoja. Imkite Feen-a-mint apsaldintą kramtomą gumą dyta. Antrytojaus jausitės kaip milijonas!

LABAI NAUDINGA KNYGA—

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI

Skaitymai Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00. Užsisakant knygą, laiško nėra reikalo rašyti, tik išpildykite žemiau paduotą kuponą, prisiųskite su $4.00 "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa., ir tuojau gausite "ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI" knygą.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:
Siuomi siunčiu $4.00 ir prašau prisiųsti "ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI" KNYGĄ.
Vardas _____
Adresas _____
_____

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 77 West Washington St., Chicago 2, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Puriekis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 G Street, So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J.—3-čios kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumai.

CLEVELAND, Ohio—8-tos kuopos susirinkimas bus liepos 1-mą dieną 7:30 vakaro, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave.

BRIDGEPORT, Conn. — 9 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną Šv. Jurgio parapijos svetainėj tuoj po pamaldų.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumos Šv. Kazimiero parapijos svetainėj.

BALTIMORE, Md. — 13 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną po sumos.

WILKES-BARRE, Pa. — 14 kp. susirinkimas bus liepos 7-tą dieną po paskutinių pamaldų parapijos svetainėj, kampas South ir Meade Sts. Visi nariai yra prašomi atsilankyti susirinkiman.

TAMAQUA, Pa. — 18-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj. Svarbu visiems nariams dalyvauti.

KENOSHA, Wis. — 22 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėj.

HASTINGS, Pa. — 23-čios kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną pas Metiejų Laukaitį 1 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 39-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 8-tą valandą po pietų, 5436 South Wentworth St. svetainėj. Maloniškite visi nariai susirinkti.

WORCESTER, Mass. — 41 kuopos susirinkimas bus liepos 13-tą dieną pobažnytinėj svetainėj. 7-tą valandą vakare.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus liepos 11-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių svetainėje.

LAWRENCE, Mass. — 52 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 10 val. rytą Šv. Pranciškaus parapijos svetainėj.

GRAND RAPIDS, Mich. 54 kp. susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumai parapijos mokyklos kambary.

BAYONNE, N. J. — 60 kuopos susirinkimas bus liepos 10-tą dieną Bayonne, N. J. Pradžia 7 val. vakare.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po antrų mišių.

RACINE, Wis. — 67-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną Park Ave.

OLD FORGE, Pa. — 70 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 2-rą val. po pietų Onos Mahnauskienės namuose, 600 Grace St., Old Forge, Pa.

ST. LOUIS, Mo. — 82-ros kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po pamaldų bažnytinėj svetainėje.

CHICAGO, Ill. — 85-tos kuopos susirinkimas bus liepos 10-tą dieną 7:30 vakaro adv. J. J. Grish ofise, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

HAZLETON, Pa. — 90-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po paskutinių mišių pas Petrą Stasiukonį, 107 E. Green Street, W. Hazleton, Pa.

BENTLEYVILLE, Pa.—92 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną po sumos Šv. Luko parapijos svetainėj.

WORCESTER, Mass. — 98 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną po antrų mišių (9 A. M.), Aušros Vartų parapijos svetainėje.

CHICAGO, Illinois. — 100 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną Aušros Vartų parapijos svetainėj 1 val. po pietų.

DUQUESNE, Pa. — 102 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną pas Musneckį Juozą, 45 North Third St., 1 val. po pietų. Visi nariai maloniškite dalyvauti ir užsimokėti mėnesines duokles.

BRADDOCK, Pa. — 105 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po pamaldų bažnytinėje svetainėje. Maloniškite visi nariai atsilankyti užsimokėti duokles. Taipgi nepamirškite atsivesti naujų narių.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinkimas bus liepos 8-tą dieną 7:30 vakaro Šv. Andriejaus parapijos salėj, kampas Stanley ir Church Sts.

BROOKLYN, N. Y. — 115 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumai, Šv. Jurgio parapijos svetainėj, 207 York St. Visi nariai ir narės maloniškite būti ir užsimokėti duokles. Nepamirškite pakalbinti ir naujų narių.

NEW HAVEN, Conn. — 116 kp. susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po pamaldų, bažnytinėj svetainėj. Svarbu visiems nariams dalyvauti.

MANCHESTER, N. H. — 119 kp. susirinkimas bus liepos 9-tą dieną Lietuvių Klubo svetainėj, 140 Central St., nuo 8 iki 9 val. vakaro.

SPRINGFIELD, Ill. — 121 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną bažnytinėj salėj tuoj po sumai. Nariai, teiksitės atsilankyt, naujų kandidatų atsivest ir užsimokėt užvilktas duokles.

EXPORT, Pa. — 125-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 3 val. po pietų Polish Hall, William Penn Highway, Export, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 3 val. po pietų.

WESTERNPORT, Md. — 131 kp. susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 2 val. po pietų pas V. Puškūną (name). Visi nariai maloniškite atsilankyti.

BROOKLYN, N. Y. — 134 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną Karalienės Angelų parapijos salėj, tuoj po sumai. Visi nariai ir narės maloniškite ateiti susirinkiman ir nepamirškite savo draugų atsivesti.

CLEVELAND, Ohio. — 142 kp. susirinkimas bus liepos 11-tą dieną Šv. Jurgio parapijos mokykloj, 7:30 val. vakare.

SPRING VALLEY, Ill. — 146 kp. susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 2 val. po pietų, bažnytinėje salėje. Nepamirškite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles.

CALUMET CITY, Ill.—149 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną Juozo Prakaičio studijos salėj 3 val. po pietų.

SCRANTON, Pa. — 155 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną po pamaldų Šv. Mykolo parapijos bažnytinėj svetainėj.

PITTSBURGH, Pa. — 158 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumai Šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambariuose.

CHICAGO, Ill. — 160-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną parapijos mokyklos kambariuose 1 v. po pietų.

COLLINSVILLE, Ill. — 161 kp susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 1 val. po pietų bažnytinėje svetainėje.

CHICAGO, Ill. — 163-čios kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumai (12:00) Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos svetainėje, 6820 So. Washtenaw Ave.

HARRISON, N. J. — 165 kuopos susirinkimas bus liepos 11-tą dieną 7 val. vakare Šv. Vardo dr-jos salėje, 6 Davis Ave., Kearny, N. J.

CHICAGO, Ill. — 181-mos kuopos susirinkimas bus liepos 13-tą dieną 7 val. vakaro Fuller Park svetainėj, 46th ir Princeton Ave.

ALBANY, N. Y. — 188 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 1 val. po pietų Šv. Jurgio parapijos bažnytinėj svetainėj.

DETROIT, Mich.—190-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po sumos.

DAYTON, Ohio. — 191 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 7 val. vakare, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

Washington Depot, Ct. — 205 kp. susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 2-rą valandą po pietų.

W. FRANKFORT, Ill. — 207 kp. susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuojau po sumos pas Joną Norulį.

NASHUA, N. H. — 228 kuopos susirinkimas bus liepos 14-tą dieną bažnytinėj salėj, po pamaldų. Kviečiame visus lankytis į susirinkimus.

DETROIT, Mich.—230-tos kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną tuoj po paskutinių Mišių Šv. Petro parapijos svetainėj, Lengworth ir Muldane St.

BRANDFORD, Conn.—242 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 1:30 val. po pietų, pobažnytinėj svetainėj. Visi nariai maloniškite susirinkti ir užsimokėti savo mokesnius.

STEUBENVILLE, Ohio.—253 kp. susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 3 val. po pietų Lietuvių Klube svetainėj, 428 So. 7th St.

HARVEY, Ill. — 255-tos kuopos susirinkimas bus liepos 11-tą dieną 7:30 vakare pas finansų raštininką M. Sadauską, 509—154 St., Harvey, Illinois.

SHENANDOAH, Pa.—259 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 2-rą val. po pietų Šv. Jurgio parapijos salėj.

WILSONVILLE, Ill. — 264 kp susirinkimas bus liepos 7-tą dieną kp. pirmininko A. Simino namuose.

BINGHAMTON, N. Y.—270 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 2 val. po pietų Ukrainiečių salėj, 43 Downs Ave.

TAYLORVILLE, Pa.—272 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną 2 val. po pietų.

PROVIDENCE, R. I.—273 kuopos susirinkimas bus liepos 13-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Maloniškite visi nariai susirinkti.

SAGINAW, Mich. — 274 kuopos susirinkimas bus liepos 13-tą dieną 12 val. paprastoj vietoj. Visi maloniškite ateiti ir užsimokėti savo duokles.

NEWTOWN FALLS, O.—284 kp. susirinkimas bus liepos 13-tą dieną 2 val. po pietų.

CANTON, Ohio. — 288-tos kuopos susirinkimas bus liepos 10-tą dieną 2:00 po pietų. Vieta susirinkimo 2746 Winfield N. E.

E. PITTSBURGH, Pa. — 293 kp. susirinkimas bus liepos 14-tą dieną. Visi nariai dalyvaukit.

"VAI LĖKITE, DAINOS"

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras.

Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. *Kaina 75 centai.*

Užsisakant kreipkitės į *"GARSAS," P. O. Box 32 Wilkes Barre, Pa.*

LRKSA 55-tam Seimui Artinantis

Belaukiant 55-to seimo, kuris greit įvyks Clevelande, mes galim pasidžiaugti, kad mūsų brangi organizacija yra sulaukus tokio gražaus gyvavimo amžiaus. Per tuos praeities metus daug nuveikta čia gyvenantiems lietuviams ir visai tautai.

Pirmieji mūsų tautos darbininkai, kurie čia atkeliavę, nerado daug tokių brolių, lietuvių-padėjėjų, kurie rūpinosi savo brolių gerove. Jie atvyko iš savo brangios tėvynės, kuri buvo suspausta didžio vargo ir tik su ašaromis ir širdies skausmu ji išleido savo sūnus į šią tolimą šalį ieškoti laimingesnio gyvenimo, drauge ir jai pačiai paramos, kad išgyvenus vargą, kad palaikyti tautos vardą ir gyvybę.

Tą gerai suprato pirmieji tautos veikėjai ir su ta geniališka mintimi jie sukūrė LRKSA. Jie vadino kiekvieną lietuvį, jauną ir seną, kad stotų į eilę tų, kurie įsteigė ir pastatė lietuviškos brolybės, meilės ir apšvietos namus dėl atvykusių savo brolių. Tik tokiu būdu jie matė kelią išlaikyti lietuvius lietuviais ir kad mūs vardas nebūt mindžiojamas ir užmirštas. Jie traukė kiekvieną Lietuvos sūnų prie tos jaunutės lietuvių organizacijos, tuo tikslu ir idėja, kad čia būdami neužmirštume savo garbingos tautos ir brolių, kurie senoje tėvynėje vargo po svetimu jungu.

Nereikia ir to užmiršti, kad LRKSA būdamas fraternale organizacija tūkstančiais sušelpė savo brolių-narių, kuriuos ištiko nelaimės. Ne vienam, bet tūkstančiams nušluostė ašaras nelaimės laiku.

LRKSA rūpinos ir tuo, kad mūsų broliai nepatektų į rankas, kurių siela buvo nupuolus ir jie tykojo ištraukti paskutinę tėvynės ir religijos meilę, kad padarius juos doros ir tautos atskalūnais. Brangieji, neužmirškime, kad tai buvo sunki kovo atsilaikyti prieš tokias gyvenimo sąlygas,kur kiekviena proga kišama koja, kad mes sugriūtumėm, pavargusiais būdami. Buvo visokių kliūčių ir netikslumų, kad tik kuo nors pastoti kovojančio lietuvio kelią, o drauge buvo ir tokių lietuvių, kurie dirbo prieš mūs organizacijos gyvybę, kad ji nustotų progresavus ir kad sukluptų kovoj nuo savo priešo smūgių.

Kiekvienas praėjęs seimas paliko gilią atmintį. Kiekvienas sulauktas seimas atnešė laimėjimų Amerikos lietuviams katalikams ir stipresnę jėgą tęsti darbą.

Suvažiavę į 55-tą seimą iš visų Amerikos lietuviais apgyventų kampelių, mes pasidžiaugsim, kad atsilaikėm ir esam stiprūs, bet kova už būvį dar nėra laimėta. Sakau, nėra laimėta todėl, kad palyginus mūs organizacijos gyvenimą su bile kokio žmogaus, aiškiai matome, kad turtingi ir neturtingi, didelės ir mažos įstaigėlės nėra užtikrintos rytojum ir tokiu būdu nesiliaujanti kova už būvį ir gyvenimą tęsias toliau ir toliau.

Suvažiavę į 55-tą seimą svarstykime organizacijos reikalus atvirai, nuosekliai, sąmoningai ir be didelio jausmų įsikarščiavimo, o tik tada protingai išrišime klausimus ir iš to bus nauda ir didesnė jėga organizacijai.

S. N. Marks

Pagalba Veteranams

(Šias informacijas paruošė ir prisiuntė Catholic War Veterans, Inc., Empire Building, New York 1, N. Y.)

Klausimas: Jaunuolis, sulaukęs 18 m. amžiaus, nori žinoti, ar jis dabar turi užsiregistruoti. Jam pranešta, kad naujas drafto įstatymas pradėjo veikti.

Atsakymas: Sulaukęs 18 metų amžiaus turi užsiregistruoti savo vietiniam Draft Board, nors drafto pratęsimas iš 45 dienų paliuosuoja visus, kurie dar neturi 20 metų amžiaus.

Klausimas: Veteranas, būdamas užsienyje, apsivedė. Jo žmona atvažiavo į Jungt. Valstybes, užsimokėdama už savo kelionę. Jos vyras buvo Europjoje. Jis klausia, ar valdžia jam sugrąžins jos kelionės pinigus?

Atsakymas: Taip. Kreipkitės prie arčiausio Army Personal Affairs Office. Turėkite kelionės išlaidų recytes ir savo paliuosavimo popieras.

Klausimas: Šis veteranas buvo paliuosuotas iš kariuomenės gegužės mėn. 1944 ir pabaigoje šio mėnesio neteks darbo. Jis niekad neprašė bedarbės mokesčių pagal GI Bill. Jis klausia, ar teisybė, kad jis dabar NEGALI prašyti $20.00 savaitinio bedarbės mokesčio, nes jau du metai praėjo po jo paliuosavimo?

Atsakymas: Ne. GI Bill parūpina, kad veteranas gaus tuos mokesčius tik iki dviejų metų po paliuosavimo, arba į dviejus metus po paskelbimo karo pabaigos, kuris laikas vėlesnis. Karas dar oficialiai nebaigtas ir gali paduoti aplikaciją ir gauti mokesčius.

Pastaba: "Negali būti taikos, kada žmonės badauja." Aukokite kenuoto maisto savo parapijai, padėkite vyskupams jų kovoje maitinti badaujančius vyrus, moteris ir vaikus karo išteriotose šalyse. Mažiausia auka būtinai reikalinga.

Baltimore, Md.

LRKSA 13-tos Kuopos Nariams

Remiantis metinio susirinkimo nutarimu, LRKSA 13-tos kuopos liepos mėnesį susirinkimo nebus. Bet finansų raštininkas bus iki pirmai valandai (liepos 7-tą), paprastoje vietoje, priims duokles ir aplikacijas dėl naujų narių; taipgi paremkite "Garso" pramogą—priduokite laimėjimo mokestis už knygutes, o kas dar neturi—galėsite įsigyti. *J. G. B.*

PIRMOS APSKRITIES PRANEŠIMAS

LRKSA Pirmos Penna apskrities valdybe praneša kuopų valdyboms ir nariams, kad minėta apskritis yra nutarus apmokėt kelionės lėšas kuopų atstovams į būsimą seimą. Taigi, kuopos gyvuojančios šios apskrities ribose ir manančios siųsti savo atstovą į seimą, prašomos pranešti iš laiko, ne vėliau birželio 25 d.

J. Žernauskas,
518 W. Pine Street,
Mahanoy City, Pa.

MIDDLEPORT, Pa. — 302 kuopos susirinkimas bus liepos 7-tą dieną pirmą valandą po pietų V. Lazausko salėj.

CLEVELAND, Ohio—307 kuopos susirinkimas bus liepos 12-tą dieną 1 val. vakare, P. Švč. Nesiliaujančios Pagelbos parapijos svetainėje.

IŠ B.A.L.F. PIRMININKO KELIONĖS

BALF pirmininkas kun. dr. J. B. Koncius šiomis dienomis baigia lankyti lietuvius Austrijoje ir Vokietijoje. Ten dabar bus aplankęs lietuvius visose trijose Vokietijos ir Austrijos zonose, kurias valdo amerikiečiai, anglai ir prancūzai. Jis lankė lietuvius gyvenančius stovyklose ir esančius už jų ribų. Savo pranešimuose pirmininkas vaizdžiai nurodė, kokį skurdą tūkstančiai lietuvių tremtinių išgyvena, kaip daug reiškia BALF atsiųstoji parama ir kaip dar daug, ir nepertraukiamos pagalbos jiems reikia.

Šiuo metu kun. dr. Koncius yra Šveicarijoje, kur prižiūri lietuvių šalpos darbo organizavimą ir iš kur, reikalui esant, nuvyksta į įvairias vietas.

Savo lankymosi metu, kun. dr. Koncius daug kur pats išdalino BALF atsiųstąją paramą. Lietuviai tremtiniai visur per BALF pirmininką reiškė nuoširdžią padėką tai Amerikos visuomenei, kuri savo gausiomis aukomis rėmė, remia ir remis lietuvius tremtinius.

Tremtinių padėtis, kaip praneša kun. dr. Koncius, ypač labai sunki Austrijoje ir Vokietijoje ten, kur jie gyvena už stovyklų ribų. Daugelis studentų sugriautuose miestuose gyvena palapinėse, mokosi ir gyvena nepalankiose sąlygose. Su maistu kiek geriau amerikiečių zonose gyvenantiems, kur jie gauna 1,300 kalorijų, anglų zonoje—1,000, o Austrijoje—950 kalorijų. Prie to maisto jiems dar būtinai reikia prisidėti. Drabužių, kitų daiktų, maisto, ypač pieno ir riebalų reikia visiems tremtiniams, nežiūrint, kur jie bebūtų, nes tų produktų daugiausia trūksta.

BALF pirmininkas prašo ir ragina Amerikos lietuvius šio drabužių rinkimo vajaus metu gausiai ir nuoširdžiai rinkti pagalbą kenčiantiems lietuviams.

IŠVIETINTOS LIETUVAITĖS LAIŠKAS

Gerb. "Garso" redakcijai:

Pripuolamai man per vieną karį pateko į rankas jūsų laikraštis. Ir kaip malonu girdėti, kad jūs, Amerikos piliečiai, įeinate į mūsų sunkią tremtinių padėtį.....

Jūs būdami už jūrų marių žinote mūsų skriaudas, bei vargus. Žinote mūsų neaprašomą baimę patekti į kraugerio ruskio nagus. Vieni okupacijos metai parodė jų žiaurenybes, ką taip pat visa teisingai tvirtina George H. Earle.

Vokietijoje irgi nepyragai, bet mes baltiečiai, turėdami už savęs keletą taip sunkių metų, su viskuo esame patenkinti. Pagalba didžiųjų tautų, mes šiandien turime laisvę, ko mes taip ilgai laukėm! U.N.R.R.A. dėka, esam pusėtinai aprūpinti.

Tačiau priešų niekuomet netrūksta, taip ir čia visokių atsiranda trukdyti mūsų ramybei. Įvairiausiais būdais stengiasi mus šmeižti, kaltinti, kaip kad ir p. R. Ingam, Deputy Director, tai pastebi.

Kaip yra malonu girdėti tą balsą, kuris mus tremtinius bent trumpam nuramina.

Aš pati esu kilusi iš Suvalkijos, iš Šakių Naumiesčio, iki šiol nieko nežinau apie savus, bėgau nuo ruso, atsižadėdama visko, norėdama dar gyventi, ir dirbti.

Prie progos norėčiau prašyti gerb. p. redaktorių, jei būtų galimybės, įdėti paieškojimą mano tetos ir dėdės: Astrausko Kazio, gim. Naumiesty, Šakių apskr. ir Astrauskaitės Petronelės, gim. ten pat. Ji prieš karo pradžią gyveno Buenos Aires (ištekėjusios pavardės nežinau), išvažiavus maždaug prieš 15 metų.

Vokiečiams mane areštavus, buvo atimti visi dokumentai ir adresai. Užtai jei galimybės leidžia prašome padėti surasti gimines.

Už ką iš anksto dėkoju.

A. Lopetaitė

Garmisch-Partenkirchen
Mittenwald Str. 14,
Oberbayern, Germany
(U. S. Zone)

Linden, N. J.

Svarbus Susirinkimas

Lietuvių Liberty Park, Linden, šėrininkų metinis susirinkimas įvyks liepos (July) 5 d., 1946, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. Pradžia 7:30 vakare.

Gerb. šėrininkai ir šėrininkės, maloniškite kuo gausingiausia dalyvauti susirinkime, bus daug svarbių reikalų; bus renkama nauja valdyba ir keli nauji direktoriai.

M. Prakop, koresp.

Philadelphia, Pa.

Jonas Baltaduonius Tarp "Outstanding" Menininkų

Vietiniame Fairmounth Parke, per "Fortdžiulajaus" iškilmes buvo išstatyti įvairūs meniški objektai sukurti karių-veteranų menininkų. Tarp kitų ten buvo rodomi piešiniai ir mūsų viengenčio Jono Baltaduonio. Pasak vietinės anglų spaudos, Baltaduonis yra vienas iš tų geresnių, žymesnių—"outstanding" menininkų tarpo, ten išstačiusių savo meniškus objektus. *K. V.*

Už $3.00 per metą kožną mėnesį paveiksluotas 32-jų puslapių žurnalas. Adresuokit

LIETUVIŲ NAUJIENOS
232 N. 9th St., Philadelphia 6, Pa.

Amerikos Lietuvių Paminklas Šv. Antano Garbei!

Šv. Antano Vienuolyno ir Koplyčios Statybos Fondo Vajus.

Didėjant Lietuvos Pranciškonų skaičiui Amerikoje ir nebegalint jų visų sutalpinti dabartiniame nedideliame vienuolyne Mount St. Francis, Greene, Maine, Tėvai Pranciškonai STATYS DIDESNĮ

ŠV. ANTANO VIENUOLYNĄ IR KOPLYČIĄ!

Komunistams konfiskavus visus Pranciškonų vienuolynus Lietuvoje,

Naujasis Šv. Antano Vienuolynas,

liks vienintelin pasaulyje Pranciškonų vienuolynu, kuriame apsigyvens po platųjį pasaulį karo išblaškytieji Lietuvos Pranciškonai ir į vienuolyną naujai įstojusieji Lietuviai Amerikiečiai.

PRIE PAMINKLINIO ŠV. ANTANO VIENUOLYNO STATYBOS NUOŠIRDŽIAI PRAŠOMI PRISIDĖTI

VISI AMERIKOS LIETUVIAI.

Už Kiekvieną, Kad Ir Mažiausią Auką Tėvai Pranciškonai Bus Amžinai Dėkingi!

Šv. Antano Vienuolyno Ir Koplyčios Statybos Fondan Priimami Ir Karo Bonai

Neužmiršk Šv. Antano Vienuolyno

IR SAVO TESTAMENTE.

UŽ TAVO VELĘ

Pranciškonai nuolat meldsis ir laikys Šv. Mišias!

LIETUVOS PRANCIŠKONAI

Mount St. Francis - Greene, Maine

Cultural Rehabilitation of Displaced Lithuanians in Western Europe

Displaced Lithuanians, faced with possibility of a prolonged stay in a foreign country, are not allowing current hardships to impede their efforts to further cultural rehabilitation. They have shown themselves to be energetic and capable in organizing cultural and educational organizations and activities, and have achieved results which are remarkable in view of the difficulties of life in exile.

Though some thousands of these Lithuanians are scattered over various countries of Western Europe, a large majority are in the American, British, and French occupation zones of Western Germany. Lithuanians living in the DP camps maintained by UNRRA find facilities for the organization of cultural affairs somewhat more easily available. However, about one third of the displaced Lithuanian in Western Germany are not in the DP camps, but are living separated or in groups in various towns and villages.

Education and Academic Life

Providing their young people with general education and professional training is a problem of the utmost importance to the displaced Lithuanians. The Lithuanian Association in Detmold, where it has recently moved from its original headquarters in Wuerzburg, has established an educational section and an education committee which has representatives in the various occupation zones to assist and supervise the organization both of elementary and of higher education. The Association maintains contact with displaced Lithuanians through 157 branches in various localities of Western Germany and Austria. Wherever feasible, displaced Lithuanians are establishing educational institutions, ranging from kindergartens to schools of higher learning. Fifty kindergartens, more than one hundred elementary schools, and twenty-five gymnasiums and junior colleges are known to have been functioning at the beginning of 1946. University extension courses have been opened in Wiesbaden with a forestry section which may soon develop into a full-fledged school of forestry. In Ovelgau and Celle commercial colleges are functioning; in Eichstatt there is a theological seminary with seventy-eight students, and in Heidelberg a theological school is in existence. At the Tuebingen University, a Lithuanian-Slavonic Chair has been created with three Lithuanian professors and thirty Lithuanian students. For some time displaced Lithuanians concentrated on a project for the establishment of their own university; a committee of former university professors was formed for this purpose in Wuerzburg. Their efforts have been partially rewarded by the establishment of the University of the Baltic Nations, which opened in Hamburg on January 2, 1946, and is being operated with the cooperation of UNRRA. The University has more than two thousand registered students, of whom 800 are Lithuanians. The teaching personnel, consisting of Lithuanian, Latvian, and Estonian university professors, numbers 170. The following schools are functioning: Law, Agriculture, Natural Sciences, Mathematics, and the Humanities. The University is headed by three rectors, one from each Baltic nation. The Lithuanian rector is Professor V. Stanka (Stankevičius), formerly of Lithuania's University of Vytautas the Great.

Apart from instruction given at these educational institutions, courses in various subjects, such as the English language, mechanics, handi-crafts, etc., are being held in many Lithunian DP groups. Displaced Lithuanians are greatly concerned over the ncesessity of providing their young people with a trade or skill which will enable them to earn their living. However, progress in the establishment of vocational schools is necessarily slow because equipment for workshops, tools, materials, etc. is very scarce.

Existing educational institutions are operated under conditions of the greatest hardship. The DP camps are generally overcrowded, and adequate premises for schoolrooms are almost unobtainable. Classes are frequently held in garages, cellars, or even ir courtyards, in the open air. Equipment for schoolwork, books, paper, and educational materials of every description are lacking. The teachers are working largely without remuneration. Only recently a few teachers have received, or have been promised, some remuneration from UNRRA. Owing to the unusual conditions in which the young people find themselves, the teachers bear added responsibility also for the moral welfare of their pupils. The teachers as a whole have fulfilled their difficult task very satisfactorily, and they deserve the highest praise for their spirit of self-sacrifice and patriotism.

The difficulties which the schools must face are illustrated by the testimony of Rev. J. Končius, president of the United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., who is now visiting Lithuanian DP communities in Western Europe. He relates:

> Elementary schools and highschools are functioning. Since they have no adequate premises, classes are held in private houses. The pupils have no pencils or pens; I saw one case where ten children have only one pencil between them. When one finishes taking notes, he passes the pencil to his neighbor . . .
>
> (*B.A.L.F. Biuletenis* No. 2, March, 1946.)

The United Lithuanian Relief Fund of America is currently conducting a campaign for the collection of books and writing materials for the use of displaced Lithuanians. Meanwhile, Lithuanian DP organizations are doing everything possible to promote the reprinting of available schoolbooks, subject to the permission of Allied occupational authorities and the availablity of the necessary paper. In some cases a teacher or a pupil has brought along a few textbooks with the preparation of the needprinted anew. The educational section of the Lithuanian Association is directly concerned with the preparation of the needed schoolbooks. A Book Publishing Commission has recently been organized, and works suitable for reprinting are being selected from a Lithuanian gymnasium (highschool) library which was brought to Germany. A Lithuanian publishing house, "Patria," formerly of Vilnius, Lithuania, recently resumed activity in the French occupation zone. Three Lithuanian books were published not long ago in Wiesbaden, and two manuals in Hanau and other cities. In the British zone, the authorities recently gave permisision to reprint fifteen Lithuanian books, including a Lithuanian history book.

Steps are being taken to obtain permission from Allied authorities for Lithuanian students to enroll at local universities and colleges, or to pursue studies in other countries, such as the United States, Britain, France, and elsewhere. The United Lithuanian Relief Fund of America is assisting some of the students in countries outside Germany by tuition and scholarship fees. In the British-occupied zone, more than four hundred Lithuanian students have enrolled in various German schools of higher learning. Due to the intercession of the British authorities, 10 percent of the vacancies in about ten German high schools are to be reserved for Baltic students. A plan to open a Lithuanian College for Roman Catholic priests in Rome is being considered and has found favorable response from the Vatican authorities. About twenty priests were sent from Western Germany for further studies in Rome and Innsbruck. Two dormitories for Lithuanian students are being opened in Rome and Pisa.

Religious Affairs and Miscellaneous Cultural Activities

Among the displaced Lithuanians are one archbishop, two bishops, and about 250 priests of the Roman Catholic Church. The religious affairs of Lithuanian Roman Catholics in Germany and Austria are under the jurisdiction of thirteen deaconates. There are also several Protestant ministers and leaders of the Lithuanian Protestant churches. The priests and ministers endeavor to satisfy the spiritual needs of their scattered congregations by making frequent journeys from place to place to hold religious services. A commission of the Lithuanian Caritas, a Roman Catholic relief organization subsidized by funds from the Holy See, is now active in Western Germany and Austria under the leadership of Rev. P. Petraitis, a former rector of the Clerical Seminary in Kaunas. The organization, which has headquarters in Traube am Zoll, Kreuzlingen, Switzerland, has already assisted some two thousand students, more than three hundred teachers, and about a thousand other displaced Lithuanians.

Communities of displaced Lithuanians are issuing a large number of bulletins and newspapers in the Lithuanian language, some of which are issued daily.

Besides these periodicals in the Lithuanian language, an English-language monthly, the *Baltic Review*, is published in Stockholm, by displaced Lithuanians, Latvians, and Estonians.

Displaced Lithuanian writers and poets are also contributing to the literary field by various writings. Two literary almanacs, entitled *Baltija* (The Baltic); a drama, *Gintaro Krastas* (Land of Amber); and *Nacių Pragare* (In Nazi Hell), the reminiscences of a Lithuanian confined by the Nazis in Orianienburg, are among books recently published. Many others are being prepared for publication.

It may be mentioned that the Lithuanian papers published by displaced Lithuanians in Western Europe are far more numerous and show more variety, freedom of expression, and creative effort than do the exclusively Communist periodicals and works which now constitute the only literature of Soviet-occupied Lithuania. Periodicals and literary works by displaced Lithuanians reflect many divergent political views, but there is not one pro-Soviet paper among them; moreover, they are unanimous in their stand for a free and independent Lithuania.

Lithuanian DP groups have organized many choirs, orchestras, folk dance and dramatic groups, Boy Scouts troops, athletic clubs, Red Cross branches, first aid stations, mutual assistance organizations, etc. They often hold concerts, musical and literary evenings, folk-dancing demonstrations, popular Lithuanian art exhibitions, public commemoration ceremonies, and the like. For example, Lithuania's national holidays on September 8 and February 16 were commemorated by appropriate ceremonies in all the larger Lithuanian colonies. Lithuanian artistic efforts, particularly those in the vocal and folk-dancing fields, have won the praise of American, British, and French occupation authorities. It may be said that the Lithuanians were first among the national DP groups to establish schools, choral groups, dance units and other cultural organizations.

The Treaties Stalin Broke

Stalin has broken every international treaty or agreement his Government has signed at the first moment he had the power to do so, provided he considered violating a treaty advantageous to Soviet Russia . . .

After having concluded the pact with Hitler, Stalin did not hesitate to share the spoils . . .

Stalin was only too eager to use the pact with Hitler and the following events as a welcome opportunity to grab the three Baltic States—Estonia, Latvia and Lithuania. To conquer these independent States he had only to violate the following treaties which all guaranteed the integrity and inviolability of the three countries:

1. The Soviet-Estonian Peace Treaty . . . of 1920;
2. The Soviet-Estonian Non-aggression Pact . . . of 1932;
3. The Soviet-Estonian Pact of Mutual Assistance . . . of 1939;
5. The Soviet-Latvian Nonaggression Pact . . . of 1932;
6. The Soviet-Latvian Mutual Assistance Pact . . . of 1939;
7. The Soviet-Lithuanian Treaty of Peace . . . of 1920;
8. The Soviet-Lithuanian Treaty of Neutrality and Nonaggression of 1926;
9. The Soviet-Lithuanian Mutual Assistance Pact of... 1939.

To describe Stalin's hundredfold violations of . . . the Atlantic Charter . . . would mean to write the gruesome history of his unilateral dealings in the Baltic States, in Poland, Rumania, Yugoslavia, Bulgaria, Hungary, Austria, and the Far East . . .

(Article by Julius Epstein, *Congressional Record.*)

U.N.O. and The Baltic States

. . . There are several nations today in Europe whose hope in U.N.O. is not only the restoration of their liberties and freedom, but who are facing complete extermination by a ruthless occupying power unless more humane members of the United Nations intervene on their behalf.

It is well known that the Baltic States were forcibly annexed (by "devious processes" in the words of Secretary of State of U.S.A.) by the Soviet Union in 1940. The collapse of France in "England's darkest hour" overshadowed, and skillful propaganda has camouflaged ever since, the ruthless exploitation and, indeed, extermination of these peaceful and civilized nations which was started by the Russians in 1940. This was continued by the Germans between 1941-44, after which the Russians were able to occupy the Baltic countries again.

Recent reports put it beyond doubt whatsoever that if no rescue comes in the next few years, the Baltic peoples will cease to exist as nations. Deportations into Russia continue at a large scale, and the countries are repopulated by the Soviet citizens brought in for the purpose.

There was a time, in 1939, when consideration was given to "strategic frontiers" for Russia. Bases in the Baltic were acquired by the Russians, under threat of force. Subsequent events have proved that the worst fears of the Baltic peoples were an underestimation of what was in store for them. The infiltration tactics of a Trojan Horse, which was very subtly employed in the Baltic States in 1940, has been subsequently repeated elsewhere behind a curtain which falls whenever Soviet troops take up "strategic bases." So that by now the practical meaning of Russian diplomatic language ought to be more clearly understood than in 1939. Certainly, precautions of problematic value for the safety of one nation, however big, must not be allowed to endanger the life of other nations.

At a time when ex-enemy countries are regaining their liberty *it is a crying injustice that nations who have done no harm to anyone, and had no intention of doing, remain enslaved*, for the sole reason that their aggressive neighbor is also an ally of the victorious Powers. May I therefore . . . submit an earnest appeal . . . that hope of speedy rescue be explicity given to the Estonian, Latvian and Lithuanian peoples through the organs of the United Nations. Any delay would, admittedly, benefit the Power in occupation enabling her to complete her plan of conquest "for ever."

Secondly, since the Baltic States have suffered terribly in the ebb and flow of brutal war and the scorched earth policy, it would be of the utmost importance that UNRRA help be made available to them at the earliest possible date . . .

(E. Aruja, the *Spectator*, London.)

VELTUI DĖL DUSULIO VASAROS LAIKU

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas kai yra karšta ir tvanku; jeigu karštis, dulkės ir bendrai drėgnumas jus smaugia, tarsi jūsų kvėpavimai jau būtų paskutiniai; jei naktiniai poilsiai yra negalimi iš priežasties kovos su kvėpavimu; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neužmirškite atsikreipti į Frontier Asthma Co. išmėginimui veltui šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventūt ir kokį pasitikėjimą turėtūt bile priemone esančia po saule, atsikreipkit dėl šio išmėginimo uždyką. Jeigu kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesulsukėt pagalbos; jeigu esat užsivylę, nenustokit vilties, bet atsikreipkit išmėginimui. Jums tas nieko nekainuos. Adresuokite: Frontier Asthma Company, 588-T Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo 1, N. Y.

LITHS IN THE SERVICE

Grickis, William V., Lt.—U. S. Navy, from Maple Hill Rd., Naugatuck, Conn. Released from Active Duty at Norfolk, Va. He served in the Asiatic-Pacific Theater for 22-months, and saw service in the Saipan-Tinian, Palau, Philippines, Iwo Jima and Okinawa campaigns. Prior to entering the service, he was employed as an Investigator with the U. S. Civil Service Commission. Awarded the Asiatic-Pacific Theater Campaign Ribbons, and the Medal of Victory of World War II. He is the son of Mrs. John Grickis, Naugatuck. He has been given an Honorable Discharge from service.

Kairis, Joseph, First Lt.—U. S. A. A. F., from 225 Strathmore Road, Worcester, Mass. Served as Navigator on a B-17 Flying Fortress "Bashful Marion." Awarded the Distinguished Flying Cross, also the Air Medal with Three Oak Leaf Clusters the Medal of Victory of World War II. Prior to entering the service, he was a former Tool Inspector at the Heald Machine Company, Worcester. He is the son of Mr. and Mrs. Joseph J. Kairis of Worcester. (Overseas "Theater of Operations" is unknown. Will some-one kindly forward this information to this "Service Column", soon? Thank you!).

Kuczinskas, Margaret V., First Lt.—U. S. Army Nurse Corps, from 26 Mendon St., Worcester, Mass. Graduate of Newton (Mass.) Hospital School of Nursing. Formerly an Assistant Night Supervisor at Newton (Mass.) Hospital. Spent thirty-two months in the European-Asiatic-Theater of Operations. Formerly stationed at the U. S. Army Ground and Service Forces Redistribution Station, Atlantic City, N. J., upon return to U. S. from overseas. Awarded American Defense Medal; European-African-Middle Eastern and Asiatic-Pacific Campaign Ribbons with the Victory Medal.

J. R. D.

MISS STOSKA'S THIRD OVERSEAS TRIP

POLYNA STOSKA, opera and concert star, well known in American and Lithuanian circles, leaves July 1 for a special invitational concert tour to Europe under the auspices of the USO Camp Shows. This will be Miss Stoska's third overseas trip entertaining the men of the Armed Forces, each trip being made exclusively by air. So far, she has approximately 65,000 air miles to her credit, having flown over the arctic circle three times and the equator two times. This will be her first flight over the Atlantic Ocean, previous trips having been made by boat.

Miss Stoska anticipates a very busy season next year having been re-engaged by the New York Center where she will again sing principal roles. Also she will make a coast to coast tour in the United States as a soloist with the orchestra of the Military Order of the Purple Heart under the direction of Randolph Jones.

Russian Expansion

. . . In the days of negro slavery in the southern States of America, the separation of families, sending off the husband to wark in perpetuity in one part of the continent and his wife and children in another, for the economic advantage and convenience of their owners was powerfully and rightly depicted by abolitionist writers as one of the crowning iniquities of an evil system. It moved men to great indignation, though it became the accepted convention of the better and more self-respecting plantation owners to avoid the separation of families. Today this inhuman tragedy, carried through at night, is a fate constantly hanging over every home in the countries where the secret police of teh Soviet tyranny make themselves the practitioners of "social engineering," the liquidation of economic classes or groups of individuals likely to prove recalcitrant human material. These abrupt destructions of innocent families, which have been particularly extensive among the innocent populations of the Baltic coast, is a fate always imminent in the other countries of Eastern Europe, whose shadow lies behind the election campaigns where, in a most literal sense, men have now to fight for their homes.

(*Free Europe*, March, 1946.)

Three Victors-- or One

The Soviet Union has unilaterally determined its postwar boundaries. Eastern Poland approximately to the Curzon Line, the three Baltic States, the northern half of East Prussia, a slice of Finland, the eastern-most tip of Czechoslovakia, two Rumanian provinces, the Kurile Islands, and the southern half of Sakhalin have been incorporated . . . As a matter of *faits accomplis*, the Soviet plan has gained the upper hand.

. . . Just across the new frontier of the Soviet Union in all countries entirely occupied by the Red Army . . . the Soviets have imposed "pink" governments which are completely dominated by the Communists... These governments grant "free elections"—after the extermination or deportation of opponents and after pressure has been put on the other parties. The very pondering of a foreign policy friendly to the Western Allies is penalized.

(N. S. Timasheff, *The Sign*, May, 1946.)

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į rėdikulį (pocketbook). Didelės raidės, aiškus aiški. Norintieji gauti knygutę—"KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU?", siųskite į konvertą 25c. ir pasiųskite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-didis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Siunsi siunčiu $3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas _____

Adresas _____

_____

VIETINĖS ŽINIOS

BERTAININIS LRKSA 4-TOS PENNA. APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Bertaininis L.R.K.S.A. 4-tos Penn. apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, birželio 30, 1946, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Plymouth, Pa.

Apskrities pirmin. Vitalius Leliokas susirinkimą atidarė 2:10 P. M., ir pakvietė vietinės parapijos asistentą kun. J. Kazlauską sukalbėti maldą. Po maldos kun. J. Kazlauskas pasveikino susirinkimą klebono kun. A. J. Sinkevičiaus ir savo vardu, ir palinkėjo geriausių sekmių. Ragino būti gerais katalikais, gerais savo šalies piliečiais, kovoti su žalingomis komunistinėmis doktrinomis, uoliai darbuotis savo organizacijos gerovei.

Tvarkos prižiūrėtoju paskirtas vietinės 111 kuopos atstovas J. Plytnykas.

Mandatų komisijon išrinkti Edvinas Jasaitis, Antanas Agurkis ir P. Talkevičius.

Sekretorius P. Katilius perskaitė pereito susirinkimo protokolą. J. G. Joneika įnešė priimt, kaip surašytas. P. Volungevičius parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Mandatų komisijos pranešimu, susirinkime iš 16 kuopų dalyvauja 25 atstovai; apskrities valdybos nariai—pirm. V. Leliokas, vice pirmin. J. Batvinskas, sekretorius P. Katilius, iždin. J. Venslauskas, iždo globėjai S. Galinis ir Sav. Marozas, korespondentas redaktorius M. Zujus; Susiv. vice prezidentas J. Vaičaitis, sekretorius V. T. Kvetkas, iždininkas J. G. Joneika ir iždo globėjas P. Karašauskas; viso dalyvauja 34 asmenys su sprendžiamu balsu.

Raportas priimtas vienbalsiai.

Pirmin. V. Leliokas ir P. Karašauskas raportavo apie apskrities išvažiavimą rengtą birželio 2-rą Sans Souci Parke. Dėl lietingo oro išvažiavimas nepavyko, nors viskas buvo gerai prirengta ir išgarsinta. Nuostolių apskritis turi $10.00.

Įnešta ir paremta raportą priimt. Vienbalsiai.

Pr. Jurevičius įnešė užregistruoti dieną Sans Souci parke 1947 metų pavasariniam išvažiavimui. Užgirta vienbalsiai ir pavesta apskrities valdybai.

Prie apskrities sugrįžo 30 kp. Scranton ir 292 kp. Korn Krest ir prisiuntė atstovus. Dabar prie apskrities priklauso 25 kuopos.

Susiv. sekretorius V. T. Kvetkas raportuoja apie rekonversiją—senosios A klasės 4% procentų certifikatų perrašymą į naujus moderniškus 3% American Experience certifikatus. Rezultatai patenkinantys. Jau apie 1300 narių persirašė. Čia yra kai kurių kuopų atstovai, kurios persirašymą jau pilnai pravedė. Toliau paaiškino apie Pennsylvanijos valstijos apdraudos departamento egzaminierių centre daromą reviziją ir reikalavimus iš apdraudos fondo perkelt tam tikras sumas į pašalpos fondą.

Apie perrašymą kalbėjo muz. J. J. Šaučiūnas, Vincas Stepulis, J. Plytnykas, M. Zujus, S. Galinis, A. Agurkis, A. Šulskis, J. Tamošiūnas, P. Karašauskas, S. Žemaitis, J. Vaičaitis, P. Kantakevičius, S. Marozas, S. Daimontas ir Pr. Jurevičius. Pareikšta įvairių minčių perrašymo sekmingesniam pravedimui ir apie 3% procentų certifikatų teikiamas naudas, kokių neduoda 4% certifikatai.

Seimo reikalai. V. Stepulis siūlo iš apskrities iždo paremti kuopų atstovų siuntimą seiman sulig visų išgalių. M. Zujus, J. Venslauskas ir S. Marozas taip pat ragina prisidėti, kiek tik išgalima. Palikta valdybos nuožiūrai šį reikalą išspręsti, atsižiūrint apskrities iždo išteklių.

Peršaukus kuopas, pasirodė, kad iš šios apskrities ribų išrinkta seiman apie 30 atstovų.

Priešseiminį kuopų išrinktų atstovų susirinkimą nutarta sušaukti sekmadienį, liepos 14, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Pittston. Pradžia 2 P. M. Šiame susirinkime bus svarstomi seiminiai reikalai. Visi išrinkti atstovai kviečiami dalyvauti.

Išsibaigus darbotvarkei, pirm V. Leliokas susirinkimą uždarė 4:25 P. M.

LANKĖSI

Pirmadienį, liepos 1-mą, lankėsi Chicagos lietuvių veikėjai, LRKSA 163 kuopjos nariai—Pranas ir Brigyta Čižauskai. Iš Wyoming Klonio pp. Čižauskai išvyko į New York'ą, kur atlankys savo gimines ir draugus.

LUZERNE APSKRITIS KARUI PAAUKOJO 1216 KARIŠKIŲ

Remiantis U. S. karo departamento paskelbtais daviniais, Luzerne apskrities karo aukos taip išrodo: žuvo akcijoje 737 asmenys; mirė nuo žaizdų įgytų kovų veiksmuose—90, mirė dėl įvairių sužeidimų—303; dėl įvairių kitų priežasčių—79, dingusių—7; viso 1216.

Bendras šiame kare žuvusių amerikiečių skaičius siekia 308,979.

DIDELIS PIKNIKAS

Sekmadienį, liepos 7, SLA 115 kuopa rengia pikniką visiems gerai žinomoj vietoj—Sans Souci parke. Pradžia 1 val. po pietų.

Parke yra naujų atrakcijų; įvairūs pasivažinėjimai; vaikams žaidimai; šokiai prie gero moderniško orkestro; valgiai ir gėrimai; didelis tvenkinys maudymuisi.

Vietiniai ir apielinkės lietuviai nuoširdžiai kviečiami atsilankyti ir kartu su mumis linksmai laiką praleisti.

Dalis pelno skiriama labdaringiems reikalams.

SLA 115 kps. valdyba

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis
Laidotuvių Direktorius
(Funeral Director)
48 E. Stanton Street
Hudson, Pa.
Tel. W-B 2-2616

JAUNIEJI SKRIEJA!

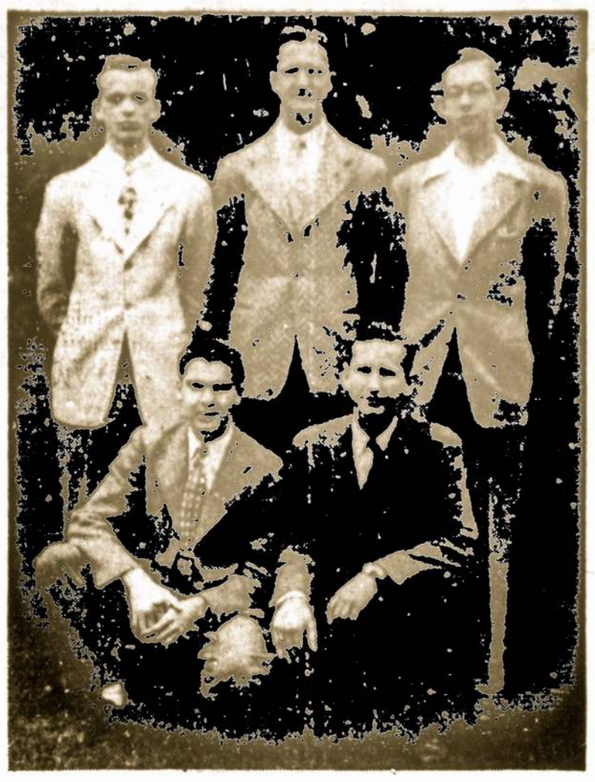

KINGSTON HIGH SCHOOL GARBĖS STUDENTAI

Žiūrint iš dešinės kairėn stovi: Juozas J. Roman (Klasės ir dovanų prezidentas), Albinas A. Grigutis, Juozas R. Šaliūnas (gavęs dvi dovanas už bendrąjį mokslą ir matematiką) *sėdi:* Jeronimas Jakštis ir Juozas W. Charnigo.

Birželio 13 d. š. m. Kingstono lietuviams buvo ištikrųjų triumfo diena. Tą dieną Kingston High School buvo mokslo metų užbaigimo iškilmės. Mokyklą baigė 205 jaunuoliai-jaunuolės.

Šiais metais iš Šv. Marijos lietuvių parapijos seniorų-graduantų buvo apie tuzinas. Yra faktas, kad pirmą kartą mūsų parapijos jaunuoliai užėmė pirmas vietas ne tik vadovybėje, bet ir moksle, būtent, Juozas R. Šaliūnas ir klasės prezidentas Juozas J. Romanas. Daugelis įžymių Kingstono piliečių darė pastabas, kad šiais metais lietuvių Šv. Marijos parapijos jaunuoliai pasiėmė aukščiausias dovanas ir visokius moksle pažymėjimus.

Tarp kitų minėtą mokyklą baigė Jonas A. Šaučiūnas, Dolores A. Baron, Bernadina Ruseckas ir kiti. Kai kurie iš jų yra Susivienymo vietinių kuopų nariai.

Mes tuo didžiuojamės ir sakome: Kelio—jaunieji skrieja!

—nb—

Plymouth

ŠULSKIO IR STOČKIŪTĖS SUTUOKTUVĖS

LRKSA 6 kuopos nario ir veikėjo Antano ir Ievos Šulskių sūnus Pranas, gyv. 127 Poplar St., Plymouth, susituokė su Aldona Stočkiūte, irgi iš Plymouth. Sušliūbavo jaunavedės pusbrolis kun. J. Valūnas, birželio 29 d., Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Sutuoktuvių pokylis buvo pas pp. Šulskius. Jaunavedis Pranas Šulskis 4 metus ištarnavo U. S. ginkluotose jėgose, iš kurių 3 metus išbuvo užjūryje. Iš militarės tarnystės sugrįžo prieš pat Kalėdas.

Jaunavedžiams linkime visc geriausio!

A. A. Mirusiems

A. a. Klemensas Bakūnas, 36 metų, anksčiau gyvenęs Plymouth, Pa., numirė birželio 26 d. Memorial ligoninėje, Buffalo, N. Y. Jo kūnas buvo pargabentas ir pašarvotas sesers Mrs. Žernauskienės namuose, 18 Davenport St., Plymouth. Palaidotas liepos 1-mą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

NUMIRĖ YOSUKE MATSUOKA

Tokyo.—Birželio 27-tą numirė buvęs Japonijos užsienio reikalų ministeris Yosuke Matsuoka, kuris buvo teisiamas, kaipo karo kriminalistas. Jis mokslus ėjo U. S. mokyklose.

PADĖKOS LAIŠKAS IŠ BELGIJOS

Žiauraus karo parblokštų nedidelis lietuvių būrelis atsidūrė net Belgijos teritorijoje. Kaipo nedidelis būrelis, palyginus su masiniu mūsų to paties likimo ištiktų tautiečių kituose kraštuose, nedrįsome galvoti, kad galime būti stebimi kokios tai būdinčios akies. Bet pasirodo, kad toji būdinti akis pastebėjo ir esančius Belgijoje savo vargo ištiktus tautiečius, ir tos dosnios, nuolat ir nenuilstamai tiesiančios pagalbos amerikiečių lietuvių rankos pasiekė ir mūsų kampą. Mus visus aplankė taip motinišku rūpestingumu sudėti svarbiausių mums maisto produktų siutinėliai. Visi gavome nemažai rūbų, baltinių. Kas reikalingas, gavo ir pašalpos pinigais. Visi siuntinėliai, rūbai ir kiti daiktai buvo tvarkingai išdalinti kunigo J. Danausko, BALF'o įgaliotinio Belgijai.

Toks Amerikos lietuvių parodytas rūpestingumas žymiai sustiprino ne tik mūsų materialinę būklę, bet ir moralinį jausmą. Mums miela buvo matyti, kad broliai lietuviai mūsų sunkią būklę tikrai suprato ir savo širdyse rado tikrąjį atgarsį. Pasidžiuodami galime pasakyti, kad nė viena iš išvietintų tautų Europoje nepatyrė savo tautiečių tiek rūpestingumo, kaip mes lietuviai iš savo Amerikos tautiečių.

Už taip didelę jūsų, mieli tautiečiai, paramą liekame jums visuomet nuoširdžiai dėkingi.

Lietuvių šeima iš Belgijos

Harlinger, Texas.—Birželio 25 dieną traukinis suvažinėjo troką su farmų darbininkais. 9 žuvo. 12 sužeistų.

KUN. A. RAKAUSKAS APLEIDO CHICAGĄ

Kun. dr. Antanas Rakauskas birželio 28 išvyko į Pittsburgh, Pa. Ten Šv. Kazimiero bažnyčioje, kur klebonauja kun. Magnus J. Kazėnas, birželio 30 d. buvo jo sekundicijos (antros iškilmingos šv. Mišios).

Būdamas Chicagoje, kun. Rakauskas laikė savo pirmasias šv. Mišias Gimimo Šv. Panelės Marijos bažnyčioje birželio 23 d. Sekančią dieną šv. Mišias atnašavo Šv. Kryžiaus ligoninėj, kurioje daktaravimo laikotarpyje buvo gydytojų štabo nariu.

Birželio 25 d. primicijantas atlaikė šv. Mišias Šv. Jurgio bažnyčioje, birželio 26 d.—Labdarių senelių prieglaudos koplytėlėje, sekančią—birželio 27 d. — Šv. Pranciškaus ligoninėje, kur jam teko būti 1929 m. internu ir birželio 28 d. laikė šv. Mišias Nekalto Prasidėjimo Panelės Švč bažnyčioje.

Primicijantas aplankė mūsų lietuviškas įstaigas, kaip tai "Draugą", Šv. Kazimiero Seserų vienuolyną, Loretto ligoninę, Tėvų Marijonų seminariją Hinsdelyje, visur suteikdamas savo kunigišką palaiminimą. *Dr.*

NUOŠIRDI PADĖKA

Šv. Pranciškaus Seserys ir kun. J. V. Skripkus labai nuoširdžiai dėkoja d. g. kun. Ignui Valančiūnui, Philadelphijos Šv. Kazimiero parapijos klebonui už suteikimą progos kolektuoti sesučių naujos koplyčios fondui. Kadangi gerbiamas klebonas ir gerieji kunigai V. Vežis ir kun. S. Raila maloniai prirengė savo geruosius žmones, todėl aukos buvo nepaprastai gausios, per ketverias Mišias suaukojo virš $450.00; prie to dar atsirado garbės amžinų narių, pp. Algūnai, kurie aukojo visą šimtą dolerių.

Tai yra labai gausi auka ir stambi pagalba koplyčios statybai. Už tokį didelį gerb. klebono, jo asistentų ir parapijiečių gerumą, Gerasis Dievulis te bus mielaširdingas, kaip žemiškuose, taip ir dvasiškuose dalykuose. Sesutės bus amžinai dėkingos ir savo nužemintomis maldomis atsimmokės geradariams ir prieteliams.

Dėkingos

Šv. Pranciškaus Seserys ir
Kun. J. V. Skripkus

Pittsburgh, Pa.

NEW JERSEY LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Įvyks sekmadienį, liepos-July 7 d., 1946, 2-rą val. po pietų, Robert Treat Hotel salėje, 50 Park Place, Newark, N. J.

Suvažiavimo tikslas: tarti žodį Lietuvos laisvinimui, lietuvių tremtinių, našlaičių gelbėjimui ir Amerikos politiniais klausimais.

Invokacija: kun. Mykolas Kemėžis.

Kalbas pasakys: U. S. Senator Albert W. Hawkes, U. S. Congressman Fred A. Hartley, U. S. Congressman Clifford P. Case, Lietuvos Generalis Konsulas Jonas Budrys, kun. Jonas Balkūnas, Vice President World Bill of Rights League.

Dainuos: operos dainininkė Barbara Darlys; Lietuvių Politikos Klubo choras iš Kearny.

Šoks: Stuko Lietuvių Radijo Tautinių Šokių Grupė, vedama L. Stilsonaitės-Antanavičienės.

Kad suvažiavimas yra labai svarbus, tai apie tai netenka aiškint. Visi ir visos New Jersey lietuviai yra prašomi dalyvauti ir nesivėluoti, nes pradžia bus lygiai antrą valandą po pietų. Programos dalis bus perduota per radio.

Įžangos nebus.

Rengia ir kviečia
New Jersey Lietuvių Taryba

Manchester, N. H.

B.A.L.F. 53-čio Skyriaus Darbuotė

Mūsų skyrius turėjo prakalbas birželio 2-rą. Kalbėtoju buvo iš Lietuvos išvietinta lietuvaitė B. Budreikaitė. Oras buvo lietingas, mažai žmonių tesusirinko, bet aukų surinkom pusėtinai. Tos aukos skiriamos tremtinių mokykloms (reikmenims) Vakarų Europoje.

Aukotojų vardai: A. Kemešis $5.15; po $5.00: A. Miškinis, T. Kikutienė, K. Simuntis, P. Andrejūnas; po $2.00: J. Svetykas, D. Taparauskas, P. Bernotas, J. Vaičiūnas; po $1.00: K. Bernotas, A. Petkus, J. Olkovikienė, A. Čaikauskienė, A. Kikutis, A. Milošis, D. Valinskas, J. Mačiulevičius.

Valdybos nutarta pasiųsti į centrą $40.00 supirkimui mokykloms reikmenų.

A. Kikutis, rašt.

Girardville, Pa.

Gausi Parama Seserims Pranciškietėms

Birželio 16 d., 1946, Šv. Vincento parapijoje, pas d. g. klebona kun. Mykolą Daumantą, kun. J. V. Skripkus, Šv. Pranciškaus Seserų Vienuolyno kapelionas, padarė Seserų naujos koplytėlės fondui rinkliavą. Kadangi d. g. klebonas labai gražiai prirengė savo gerus parapijiečius prie to švento ir naudingo darbo, tat ir aukos buvo gausios, nes sudėta $215.53, gi prie jų prisidėjo pats klebonas su $100.00, sudarant viena diena $315.53 ir pastojant amžinu garbės nariu—rėmėju.

Tai labai graži auka ir didelė parama Seserims ir jų naujai koplytėlei. Be to, dar yra ir pasižadėjimų aukoti, taigi Girardvilliečių aukos viršys $400.00.

Už tokį didelį gerb. klebono gerumą ir jo gerų parapijiečių labdaringumą te atlygina Gerasis Dievulis ir gausiai laimina jų visus darbus. Seserys bus amžinai dėkingos ir teisingai atsimokės savo nužemintomis maldomis.

Dėkingos

Šv. Kazimiero Seserys ir
Kun. J. V. Skripkus,
kapelionas

Philadelphia, — Birželio 27-tą dėl gaisro žuvo trys seserys—Marie Carozza, 16 m., Rosalle, 13, ir Carmelia, 11.

PAIEŠKO

Jurgis STRAZDAS, gyvenęs Grunburg 51, a. d. Steyr, U. Austria—Ob. Osterreich, prašo atsilepti Antanas STRAZDAS, gimusį Vaičekių kaime, Vaškų parapijoj, 1941 metais gyvenusį Rochester mieste. Jei kas žinotų Antano Strazdo adresą, prašau šį skelbimėlį persiųsti jam.

NOREIKŲ
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius
Reikalui esant, visuomet pasirengę suteikti nuoširdų ir mandagų patarnavimą.
2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

ART PAINTER

Reikalingas lietuvis gabus meno (art) paėjėjas, nupiešimui 100 skirtingų paveikslų, vaizduojančių 1,000 naujų pagamintų idėjų įkūrimui "Pasaulio Brolybės Draugijos" ir įgyvendinimui sudaryto "Seven Year Plan for World Order," kuris jau baigiamas ruošti spaudai, su spalvotais paveikslais, 300 puslapių didumo knygos.

Dėlei piešimo sutarties bei spaudos patarimais, dėlei prisidėjimo prie draugijos ar knygos išleidimo, maloniekite kreiptis raštu pas:

A. IVAS, 545 Broadway, So. Boston 27, Mass.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės, maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) 1.00
MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINELIS, juodais apdarais ..... .40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.